

จุลสาร

ภา ๓ ไ ท ย

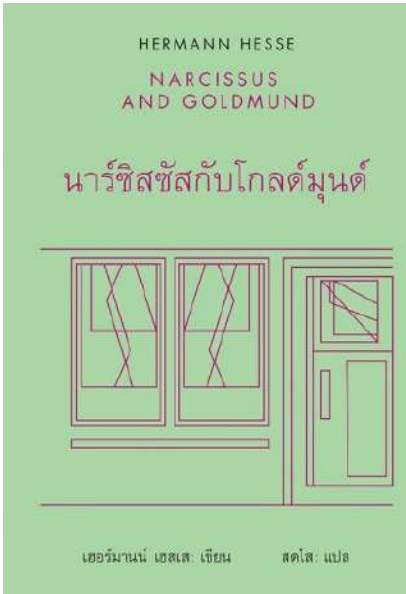
ปีที่ 1 ฉบับที่ ๒ (สิงหาคม) ปี ๒๕๖๒

จุลสารสาขาวิชาภาษาไทย

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สารบัญ CONTENTS

จุลสารภาษาไทย ฉบับเดือนสิงหาคม 2562

04 เสน่ห์ภาษา สโลวีซานใต้
บุณย์เสนอ ตรีวิเศษ

05 รักรักไทยรู้ถิ่น
ทิพวัลย์ เหมรา

06 อ่านหนังสือเล่มนี้แหละที่รัก
อุภาวิวัฒน์ นามศิริกู

07 ตั๊กหลิก (ภาษาไทย)
ปาสิดา พลประดับเพชร

08 ไชโยภาษาทิพวิฬาร์
สมศักดิ์ พันธศิริ

10 คุยไอซีที กับพี่ ส.
สินทรัพย์ ยืนยาว

11 เมิลแฮมเมอร์
นุกาณว

12 คิดแตกฟอง
ยุพาดี อากาญ

13 วรรณกรรมร่วมสมัย
สินติภาพ ชารัมย์

14 เว้าพื้นอีสาน
อรรถพล ธรรมรังษี

15 นามลักษณ์
กุสุมา สุขุมมาตร

16 ถิ่นนี้มีตำนาน
สำราญ ชูระดา

18 บอกล่าประสพการณ์ฝึกสอน
รุ่งพีฟ้า

21 หมูเมฆากับป้ามานี
ช่อม ตลุง

22 สมัยครเล่นเป็นนักเขียน
นักศึกษาเอกไทย

26 บทความวิชาการ
นักศึกษาเอกไทย

28 บรรณนิทัศน์
นักศึกษาเอกไทย

30 กิจกรรม โครงการภาษาไทย
สาขาวิชาภาษาไทย คุรุศาสตร์

35 กา(หรร)ษา
ปาสิดา พลประดับเพชร

ที่ปรึกษาบรรณาธิการ : บุณย์เสนอ ตรีวิเศษ
บรรณาธิการ : สมศักดิ์ พันธศิริ
พิสูจน์อักษร : อุภาวิวัฒน์ นามศิริกู , ณภัทร เชาว์นวม
ฝ่ายศิลป์ : ปาสิดา พลประดับเพชร

พันธนาการ

สมศักดิ์ พันธุ์ศิริ

ก ด า มุ ข

หลังจากที่จุฬาสรรพภาษาไทยฉบับแรก ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ไปแล้ว ซึ่งปรากฏว่าได้รับการตอบรับเป็นอย่างดีจากประชาคมทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย จุฬาสรรพภาษาไทยที่สองนี้จึงอุบัติขึ้นเพื่อสานต่อเจตนารมณ์ของสาขาวิชาที่ต้องการให้จุฬาสรรพนี้ เป็นแหล่งเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของสาขาวิชาภาษาไทย

หลายเดือนที่ผ่านมานั้น สาขาวิชาภาษาไทยได้ดำเนินโครงการและกิจกรรมหลากหลายรูปแบบเพื่อส่งเสริมสนับสนุนกระบวนการเรียนการสอนในโลกศตวรรษที่ 21 เพื่อให้นักศึกษาได้นำประสบการณ์ที่ได้รับในรอบรั้วมหาวิทยาลัยไปประยุกต์ใช้ในชีวิตการทำงานที่แท้จริง แม้ว่าความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับในชั้นเรียนจะไม่อาจตอบโจทยได้ทุกอย่าง แต่อย่างน้อยก็มีส่วนช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และรู้จักแก้ไขปัญหาและเข้าใจสถานการณ์ที่ต่างเห็นได้จากประสบการณ์ฝึกสอนในโรงเรียนต่าง ๆ ทำให้นักศึกษาชั้นปีที่ 5 ได้เข้าใจตัวเอง

มากขึ้นและปรับตัวในบริบทที่แท้จริงได้ การที่นักศึกษาได้มีโอกาสไปออกค่ายจิตอาสาเพื่อพัฒนานักเรียนในโรงเรียนต่าง ๆ จึงเป็นการเสริมประสบการณ์ให้กับตัวนักศึกษาโดยตรง

ปีการศึกษาที่ผ่านมาจึงมีเหตุการณ์และกิจกรรมหลายอย่างที่ควรนำมาบันทึกไว้ในจุฬาสรรพฉบับนี้ เพื่อให้ประชาคมภายนอกได้ทราบถึงสาขาวิชาภาษาไทย มรภ.บุรีรัมย์ได้ทำองริบ่างที่เป็นการตอบโจทยที่ว่า “สถาบันการศึกษาเพื่อพัฒนาท้องถิ่น” เป็นที่น่ายินดีที่ว่าในปีที่ผ่านมา นักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทยที่จบการศึกษาไปและได้สอบแข่งขันเพื่อเข้ารับราชการครูมีจำนวนมากขึ้น จึงทำให้สาขาวิชาภาษาไทยได้รับการยอมรับให้เป็นแหล่งผลิตครูคืนถิ่นและเป็นสถาบันการศึกษาเพื่อพัฒนาครูคืนถิ่นจากสถาบันต่าง ๆ ที่สอบบรรจุได้ ที่มีภูมิลำเนาอยู่จังหวัดบุรีรัมย์ จุฬาสรรพฉบับนี้ยังนำเสนอเนื้อหาเช่นเดิม ได้แก่ เกร็ดความรู้ปึกคักต่าง ๆ ทาง

ภาษาและวัฒนธรรม ที่คณาจารย์และนักศึกษาได้ร่วมกันคิดสร้างสรรค์ขึ้นเพื่อนำเสนอต่อประชาคม การบันทึกประสบการณ์ฝึกสอนของนักศึกษาในโรงเรียน การค้นคว้าทางวิชาการของนักศึกษาในแต่ละชั้นปีที่กำลังศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัย ผลงานนักศึกษาที่เข้าร่วมการแข่งขันทักษะทางวิชาการในสถาบันต่าง ๆ รางวัลที่อาจารย์และนักศึกษาได้รับ

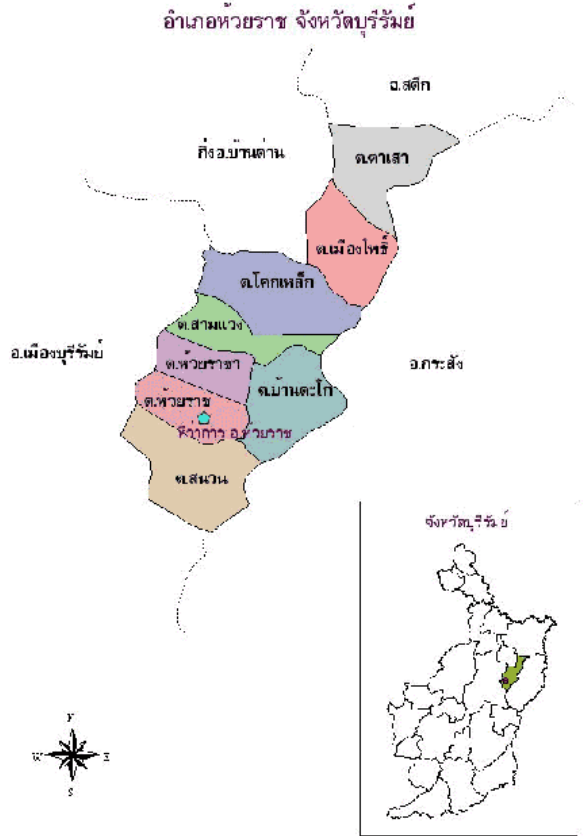
และฉบับนี้ได้เพิ่มคอลัมน์การ์ตูนมุกตลกในรอบรั้วมหาวิทยาลัยและเกมภาษาเพื่อให้ผู้อ่านได้ร่วมสนุกและฝึกไหวพริบปัญญา

ท่ามกลางกระแสการอ่านในรูปแบบไฟล์ดิจิทัลที่สูงขึ้น การพลิกอ่านแผ่นกระดาษลดลงกว่า “ฤทธิ” ไม่คิดหวั่น ยิ่งควยยืนหยัดที่จะนำเสนอตนเองต่อสายตาผู้อ่านอย่างกล้าหาญ หวังอย่างยิ่งว่าจุฬาสรรพภาษาไทยฉบับที่สองนี้ จะได้รับการตอบรับที่ดีจากผู้อ่านที่รักทุกท่านอีกคำรบ.

ชาวหวัยราช

เรียกขานบ้านตนเองว่าอย่างไร?

ชื่ออำเภอหนึ่งของจังหวัดบุรีรัมย์ อยู่ห่างจากตัวเมืองไปทางทิศตะวันออกเพียง 10 กิโลเมตร ชื่อว่า “อำเภอหวัยราช” เขียนเป็นอักษรโรมันที่ถูกต้องคือ Amphoe Huai Rat มีชื่อ Huayrat District อย่างที่วิทยานิพนธ์บางมหาวิทยาลัยมักเขียนกัน [อ่านเพิ่มเติม: ราชบัณฑิตยสถาน (2543). ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีและประกาศราชบัณฑิตยสถานเรื่อง การเขียนชื่อจังหวัด เขต อำเภอ และกิ่งอำเภอ และเรื่องหลักเกณฑ์การถอดอักษรไทยเป็นอักษรโรมันแบบถ่ายเสียง. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.]

ประเด็นที่จะนำเสนอในบทความนี้ คือ ชื่อนาม “หวัยราช” ชาวหวัยราช หรือชาวบ้านใกล้เคียงเรียก ขานนาม “อำเภอหวัยราช” ว่าอย่างไร

เท่าที่สังเกตในฐานะที่ข้าพเจ้าถือกำเนิดที่บ้านโคกสูง อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งตั้งอยู่ห่างจากอำเภอหวัยราชไปทางตะวันออกประมาณ 20 กม. ใช้ภาษาเขมรถิ่นไทยสื่อสารในชีวิตประจำวัน แต่ไหนแต่ไร ใคร ๆ แถบนี้ ก็เรียก “อำเภอหวัยราช” ด้วยเสียงภาษา

เขมรถิ่นไทยว่า “โอรกม็อด” /*ʔoorkmɔt*/ “โอร” (ออกเสียง ร ที่พยัญชนะท้าย) หมายถึง ห้วย, หนอง, บึง “กม็อด” หมายถึง กุด หรือ ด่วน หากจะแปลตรงตัวเป็นภาษาไทย คือ “ห้วยกุด” หรือจะเรียกอำเภอนี้ว่า “อำเภอห้วยกุด” จะแปลตรงกับภาษาถิ่นเดิมมากที่สุด ทั้งนี้ เพราะคำว่า “กุด” ในภาษาไทยถิ่นอีสาน มีคำว่า “กุด” เป็นคำเรียกลำน้ำโค้งที่ปลายด้ามเกิดจากแม่น้ำไหลคดเคี้ยวตัววัดไปมา จนในที่สุดลำน้ำส่วนที่โค้งมากถูกตัดขาดออกไปจากลำน้ำสายใหญ่กลายเป็นหนองหรือบึงรูปโค้งอยู่ใกล้กับลำน้ำสายใหญ่ในภาคกลางบางที่เรียกบึงชนิดนี้ว่า บึงโค้ง หรือ บึงโค้ง หลายจังหวัดในตอนกลางของภาคอีสานมีกุดอยู่ทั่วไป เนื่องจากแม่น้ำชีและแม่น้ำมูลไหลคดเคี้ยวมาก กุดที่มีชื่อเป็นที่รู้จักกันดี ได้แก่ กุดเค้า ในอำเภอมัญจาคีรี จังหวัดขอนแก่น กุดลิม [อ่านว่า กุด-ลิม] ในอำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ เป็นต้น (สำนักงานราชบัณฑิตยสถาน, 2550)

อย่างไรก็ตาม ในศูนย์บริการข้อมูลอำเภอ (2561) ได้กล่าวถึงความเป็นมาของ “อำเภอหวัยราช” ว่า เดิมเรียก “บ้านห้วยขาด” ซึ่งแปลจากภาษาเขมรท้องถิ่นว่า “โอรกม็อด” กล่าวคือ “โอร”

แปลว่า ห้วย “กม็อด” แปลว่า ขาด กล่าวคือในฤดูฝนจะมีน้ำหลากเป็นเหตุให้ท่านบหรือฝายพังเสียหาย ชาวบ้านจึงเรียกว่า “บ้านห้วยขาด” ต่อมาได้กลายเสียงจาก “ห้วยขาด” เป็น “หวัยราช”

กล่าวโดยสรุป การตั้งชื่อหมู่บ้านของทางราชการ แม้จะอิงสภาพทางภูมิศาสตร์ไว้ แต่ก็ได้ทำให้สูญเสียรากดั้งเดิมของภาษาถิ่น อย่างน่าเสียดาย

อำเภอหวัยราช แบ่งการปกครองออกเป็น 8 ตำบล 80 หมู่บ้าน นอกจากจะตั้งชื่อหมู่บ้านตามแนวคิดแบบทางราชการแล้ว แต่ชาวหวัยราช ยังเรียกขานชื่อหมู่บ้านของตน ตามเสียงของภาษาในท้องถิ่น ได้แก่ ตำบลหวัยราช [โอรกม็อด-*ʔoorkmɔt*] ตำบลสามแวง [ซำแวง-*samweng*] ตำบลสนวน [ซนฺ-*snɔwɔn*] ตำบลเมืองโพธิ์ [มปู-*m̐pɔw*] ตำบลบ้านตะโก [ตกอ-*tɔkɔ*] ตำบลโคกเหล็ก [กุกแตก-*kuɔkdeɛk*] ตำบลตาสา [ตาเซา-*tasaw*]

โยภายิต อีสาน

“
ใหญ่กว่ามู ไต้อยู่ทางหลัง
เป็นตาซัง ไซ้แต่พู้อื่น
สูงเจิ้นเกิน ชี้ค้ำกว่าไฟ
ของพู้ไต เอมายให้ข้อย
น้องพู้น้อย นำหน้าแต่เขา
ที่เว้ามาเจ้าว่าแมนหยัง ?”

สวัสดีค่ะผู้อ่านทุกท่าน คอลัมน์นี้ถือว่
เป็นคอลัมน์แรกของผู้เขียน ซึ่งโดยส่วน
ตัวแล้วชอบงานทางด้านภาษาถิ่นและเคย
ศึกษางานด้านนี้อยู่บ้าง ฉบับนี้จึงอยากจะ
นำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับภูมิปัญญาทาง
ภาษาในภาษาถิ่นอีสานคือภาษิตอีสานมา
ให้ผู้อ่านได้ทายเล่น ๆ กันค่ะ

ภาษิตอีสานหรือปริศนาคำทาย คือ การ
ตั้งคำถามเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง สิ่ง
ใดสิ่งหนึ่ง โดยมีกฎกติกาให้สัมผัส
คล้องจอง เนื้อหาของปริศนาจะซ่อนจุด
สำคัญหรือคำตอบของปัญหาไว้ในถ้อยคำ
เหล่านั้น ปริศนาคำทายส่วนใหญ่ที่นำมา
ทายมักเป็นคำถามที่ผู้ก้ขึ้นจากสิ่งรอบตัว

เช่น อวัยวะในร่างกาย ของใช้ในครัวเรือน
อุปกรณ์ทำมาหากิน ฯลฯ การเล่นเกมปริศนา
อาจเป็นการทายด้วยคำพูด ภาพลายแทง
บางครั้งปริศนาก็เป็นท่าทางโดยไม่ต้อง
อาศัยคำพูด เช่น ปริศนาใบ้

การเล่นปริศนาคำทายนั้นทำให้เกิด
ประโยชน์อยู่หลายประการ เช่น เพื่อ
เป็นการพักผ่อน เพื่อเล่นในยามว่าง เพื่อ
สร้างความขบขันรื่นเริงให้แก่ผู้เล่น ทำให้
เกิดความสุขสนุกสนานเพลิดเพลิน ส่งเสริม
การใช้ความคิดสร้างสรรค์และสติปัญญา
ให้แก่ผู้เล่น อีกทั้งยังสอนให้รู้จักสังเกตสิ่ง
แวดล้อมและธรรมชาติรอบ ๆ ตัว นอกจากนี้
ปริศนาคำทายจะทำให้เกิดประโยชน์

ดังกล่าวแล้ว การเล่นเกมปริศนาคำทายที่
เป็นภูมิปัญญาทางด้านภาษานี้ยังสะท้อน
ให้เห็นถึงวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของคนใน
สังคมทั้งด้าน จารีตประเพณี วัฒนธรรม
ความเชื่อ ตลอดจนแนวคิดของคนในสังคม
ที่แฝงอยู่ในปริศนาไว้ด้วย

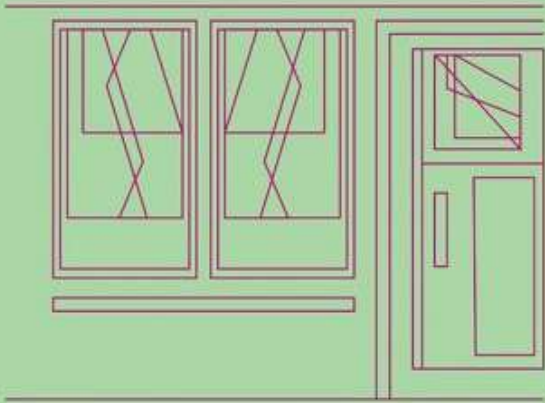
**ภาษิตอีสานที่ผู้เขียนนำมาทายทั้ง 5
คำถามในข้างต้นนั้นใบ้ให้ว่าเป็นอวัยวะ
ในร่างกายค่ะ** ลองทายเล่น ๆ กันดู
นะคะ แล้วรอพบกับคำตอบได้ในคอลัมน์
หน้าเด้อค่ะ

HERMANN HESSE

NARCISSUS
AND GOLDMUND

นาร์ซิสซัสกับโกลด์มุนด์

เฮอร์มานน์ เฮสเส: เขียน

สตาส: แปล

นาร์ซิสซัสกับโกลด์มุนด์

เฮอร์มานน์ เฮสเส เขียน

สตาส แปล

๔๙๖ หน้า ราคา ๕๕๐ บาท

พิมพ์ครั้งที่ ๕ สำนักพิมพ์เคล็ดไทย

“...ความรักไม่ต้องการคำพูด
ไม่อย่างนั้นคงจะมีแต่การเข้าใจผิดและ
ความเขลาไร้สาระ...” (หน้า ๑๔๒)

นาร์ซิสซัสกับโกลด์มุนด์ ว่าด้วยเรื่องของครูและศิษย์ ที่เปลี่ยนสถานภาพมาเป็นเพื่อน ในความเป็นเพื่อนมีความเสมอภาค ทั้งนาร์ซิสซัส โกลด์มุนด์ ต่างไม่มีอะไรที่เหมือนกัน นาร์ซิสซัสเรียนรู้ชีวิตจากโกลด์มุนด์ ขณะเดียวกันก็เป็นผู้เปิดโลกให้กับโกลด์มุนด์

“เราไม่ได้ถูกกำหนดมาให้ไปด้วยกัน เช่นเดียวกับที่ดวงอาทิตย์กับดวงจันทร์ไม่ได้มีธรรมชาติที่จะไปด้วยกัน หรือทะเลกับแผ่นดิน เพื่อนรักเราคือดวงอาทิตย์กับดวงจันทร์ เราคือทะเลกับแผ่นดิน จุดหมายของเราไม่ใช่การเป็นซึ่งกันและกัน แต่เราจะต้องรู้จักกันและกัน เราจะต้องเรียนรู้เพื่อจะได้เห็นและให้เกียรติแก่สิ่งที่เราเป็น เราต่างเป็นส่วนตรงข้ามของกันและกัน และสองสิ่งนี้แหละคือความสมบูรณ์” (หน้า ๖๑)

นาร์ซิสซัส เป็นตัวแทนฝ่ายหยาง ผู้มอบชีวิตจิตใจให้ศาสนจักร อุทิศตนเป็นสมณะ เป็นผู้มีปัญหาและถนัดใช้ความคิด ล่วงรู้และอ่านชะตาชีวิตของผู้อื่น โลกที่

นาร์ซิสซัสแสวงหา เปรียบเสมือนการเดินทางภายในจิตใจ ค้นหาความสงบแก่จิตวิญญาณ โกลด์มุนด์เป็นตัวแทนฝ่ายหยิน ผู้มีอารมณ์อ่อนไหวละเอียดอ่อน ใช้หัวใจนำทางชีวิต ออกเดินทางเพื่อเรียนรู้โลก ชีวิตเพนजरของโกลด์มุนด์ มีทั้งเรื่องน่าตื่นเต้นน่าติดตาม ระหว่างทางพบเจอทั้งสุขและโศก มีความรื่นรมย์แห่งชีวิตเป็นเพื่อนเดินทาง ขณะเดียวกันความตายของเพื่อนมนุษย์ก็ทำให้โกลด์มุนด์ได้เรียนรู้สัจธรรมแห่งชีวิต

นาร์ซิสซัสกับโกลด์มุนด์ ทำให้เราเข้าใจชีวิตมากขึ้น เห็นความงามในความรัก เห็นมิตรภาพอันยั่งยืนของเพื่อน ไม่มีสิ่งใดมาทำลายมิตรภาพของคนที่สองได้ ไม่ว่าจะห่างกันนานเพียงใด ทั้งสองยังระลึกถึงกันในความคิดคำนึงเสมอ การเดินทางของโกลด์มุนด์ เปรียบเสมือนการเดินทางเพื่อเรียนรู้โลก เรียนรู้การมีอยู่ของชีวิต เขาใช้หัวใจนำทางไปสู่ความรักของเพื่อน ความรักแบบคนรัก ความรักของเพื่อนมนุษย์ ทำให้เราตระหนักถึงการ

มีอยู่ของชีวิต การสยบยอมต่อความรักและไม่รัก การยอมรับ การช่วยเหลือ และเข้าใจเพื่อนมนุษย์ในฐานะเพื่อนร่วมโลก

หนังสือเล่มนี้ ทำให้เราหันมาสำรวจโลกทั้งภายในและภายนอก สิ่งที่เราเป็นอยู่ และปลายทางแห่งชีวิต แม้บางขณะเราโหยหาอิสรภาพ แต่มีอาจางปีกโกลด์มุนด์ได้ทำหน้าที่เหล่านั้นทดแทนแล้ว

“ทำไมคนเราจึงรู้อะไรน้อยเหลือเกิน ทำไมเราจึงไม่อาจพูดกับดอกไม้ แต่จะเอาอะไรกันนักหนาเล่า ในเมื่อมนุษย์ด้วยกันเองก็ยังยากที่จะพูดให้เข้าใจกัน แม้ในมนุษย์ด้วยกัน จะมีก็แต่ผู้โชคดีเท่านั้น ที่จะได้พบมิตรภาพพิเศษที่งดงามจริง ๆ มิตรภาพที่เพียบพร้อม โชคดีที่สุด ความรักไม่ต้องการคำพูด ไม่อย่างนั้นคงจะมีแต่การเข้าใจผิดและความเขลาไร้สาระ” (หน้า ๑๔๒)

‘สวย’

นางแบบ : กิติศักดิ์ ภูเขียว
 ดาวออสนาภาษาไทย ปีการศึกษา 2562
 รองชนะเลิศอันดับ 2 ดาวออสนาประเทศไทย นครปฐม
 ถ่ายภาพ : วริทธิ์สร จินตาศรี

เธอสวยจัง ‘สวย’ เป็นคำชนิดใด ?

ในห้องเรียนวิชาหลักภาษาไทย ข้าพเจ้าลองโยนคำถามนี้ลงไปกลางห้อง ได้รับคำตอบกลับมา 2 คำตอบ คือ คำกริยา กับ คำวิเศษณ์ บ้างบอกว่า ‘สวย’ เป็นอกรรมกริยา บ้างบอกว่าเป็นลักษณะวิเศษณ์ คำตอบขึ้นอยู่กับว่านักศึกษาคนใดได้รับมอบหมายให้ศึกษาคำชนิดใดตามตำราพระยาอุปกิตศิลปสาร บ้างก็บอกว่าเป็นทั้งสองอย่าง เพราะ หน้า 84 ของตำราดังกล่าวบอกว่า ‘สวย’ เป็นวิเศษณ์ทำหน้าที่เป็นอกรรมกริยา

ยิ่งไปกว่านั้น...คำถามคือ ‘สวย’ คำคำเดียวที่ปรากฏในบริบท “เธอสวยจัง” ควบสองตำแหน่งเลยหรือ-คือเป็นทั้งกริยา เป็นทั้งวิเศษณ์เลยหรือ? ยังไม่ต้องพูดถึง คำวิเศษณ์ ทดคำนี้ไว้ในใจก่อน เรามาดูนิยามของ อกรรมกริยาตามตำราหลักภาษาไทยฉบับพระยาอุปกิตฯ กัน

ท่านว่า อกรรมกริยา คือ คำกริยาที่มีใจความบริบูรณ์ ไม่ต้องมีคำที่เป็นกรรม คือผู้ถูกรับข้างท้าย เช่น ไป มา นอน ยืน เดิน วิ่ง ว่าย ทั้งนี้รวมถึงคำวิเศษณ์อย่างคำว่า สวย ชั่ว อีกด้วย

จากคำอธิบายนี้ ไม่มีปัญหาเลยสำหรับคำว่า ไป มา นอน ยืน เดิน วิ่ง ว่าย ฯลฯ เราสามารถมองเห็นผู้เป็นเจ้าของกริยาแสดงอาการเหล่านี้ได้ แต่คำว่า สวย ชั่ว ใหญ่ ใ้ง ฯลฯ ละ ??

“ไหนเธอลองสวยให้ดูหน่อยซิ” - เราจะพบว่าประโยคนี้ทะแม่ง ๆ ปัญหาอยู่ที่คำว่า ‘สวย’ นี้แหละ ฉะนั้น การจับคำเหล่านี้มาอยู่ในตะกร้าใบเดียวกันกับ ไป มา นอน ยืน ฯลฯ จึงเกิดภาวะ “ไม่เข้าพวก” เกิดขึ้น

ที่นี่ มาดูนิยาม คำวิเศษณ์ กันบ้าง ตำรานี้ท่านว่า คำวิเศษณ์ หมายถึง คำจำพวกที่ใช้ประกอบคำอื่นให้มีเนื้อความแปลกออกไป ทั้งประกอบนาม ประกอบสรรพนาม ประกอบกริยา จากนิยามครอบจักรวาลนี้ ‘สวย’ ก็มาอยู่ในตะกร้า คำวิเศษณ์ นี้ก็แล้ว เพราะประกอบนามก็ได้ เช่น “ภาพสวย” ประกอบสรรพนามก็ได้ เช่น “เธอสวย” ประกอบกริยาก็ได้ก็ เช่น “เขียนสวย” ฯลฯ เช่นนี้แล จึงต้องตั้งคำถามว่า ‘สวย’ (ในประโยค “เธอสวย”) เป็นคำชนิดใด

อย่างไรก็ตาม ท่านได้หมายเหตุไว้ว่า คำวิเศษณ์นี้ตรงกับคำ 2 ชนิด ในภาษาอังกฤษ ได้แก่ 1. คำคุณศัพท์ (Adjective) คือคำที่ใช้ประกอบนามและสรรพนาม และ 2. คำกริยาวิเศษณ์ (Adverb) คือคำที่ใช้ประกอบกริยา เช่น สวย’ ที่เป็นคุณศัพท์ตรงกับ Beautiful และ สวย’ ที่เป็นคำกริยาวิเศษณ์ ตรงกับ Beautifully

ซึ่งเมื่อเปิดตำราบรรทัดฐานภาษาไทยดู ก็พบว่า มีชนิดคำกริยาเพิ่มขึ้นมา ผิดไปจากตำราเดิมคือ กริยาคุณศัพท์ หมายถึง คำกริยาที่แสดงคุณสมบัติหรือสภาพของคำนามหรือคำบุรุษสรรพนาม ซึ่งตำรานี้จะสรุปได้ชัดเจนว่า ‘สวย’ ในประโยค “เธอสวย” เป็นคำกริยานั่นเอง (กริยาคุณศัพท์) ไม่ต่างกันกับคำวิเศษณ์อีกต่อไป เพราะคำวิเศษณ์ตามตำรานี้ หมายถึง คำซึ่งทำหน้าที่เป็นหน่วยขยายกริยา ซึ่ง ‘เธอ’ ไม่ใช่กริยา ‘สวย’ จึงไม่ใช่คำวิเศษณ์ แต่ถ้าประโยค “เธอเขียนสวย” สิ ‘สวย’ ถึงจะเป็นวิเศษณ์ เพราะ ‘สวย’ เป็นหน่วยขยายกริยา ‘เขียน’ ฉะนั้น ถ้าจะให้ตอบว่า ‘สวย’ เป็นคำชนิดใด อย่าเพิ่งรีบตอบ ให้ถามกลับไปก่อนว่า สวยแบบไหนล่ะ?

เอกสารอ้างอิง

- วิจิตร ณานนท์ และคณะ. (2555). หนังสืออุกเทศภาษาไทย : ชุดบรรทัดฐานภาษาไทย เล่ม 3 : ชนิดของคำ วลี ประโยค (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สถาบันภาษาไทย สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.
- อุปกิตศิลปสาร, พระยา. (2533). หลักภาษาไทย (อักษรวิธ วิจวิภาค วากยสัมพันธ์ จันทรลักษณ์). กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช จำกัด.

จีน เกาหลี ญี่ปุ่น

ประเทศจีน ประเทศเกาหลี และ ประเทศญี่ปุ่น มีชื่อทางการเป็นภาษาอังกฤษว่า China (ไชน่า) Korea (โกเรีย) และ Japan (เจแปน)

แต่มีคำถามว่า เหตุไฉนคนไทยจึงเรียกสามประเทศนี้ว่า จีน เกาหลี ญี่ปุ่นเล่า? ฉะนั้น เราจะมาหาคำตอบกันว่าเพราะอะไร ประเทศทั้งสามจึงได้ชื่ออย่างนั้น...

ชาวจีนเรียกประเทศตนเองว่า **จงกั๋ว** ด้วยความคิดว่าประเทศของตนคือศูนย์กลางของโลก และเรียกชนเผ่าของตนโดยรวมว่า **ฮั่น** จะเรียกชื่อประเทศว่า **ฉินกั๋ว** ก็เฉพาะเมื่อพูดถึงแคว้นฉิน ประเทศฉิน-ก๊กฉิน และเมื่อพูดถึงชาวฉินก็ใช้คำว่า **ฉินเหริน** หรือ **ฉินกั๋วเหริน** คำว่า **“จีน”** สันนิษฐานว่ามีต้นเค้ามาจากคำว่า **ฉิน** หรือ **ฉินซีฮองเต้** หรือ **ฉินสี่ฮวงตี้** ในเสียงจีนกลาง

คำกล่าวนี้ฟังดูน่าเชื่อถือเพราะเป็นเสียงที่พ้องกันกับชื่อของจีนซีฮองเต้ กษัตริย์จีนที่ยิ่งใหญ่ของราชอาณาจักฉิน เป็นผู้ที่สามารถรวบรวมแผ่นดินจีนเข้าด้วยกันเป็นปึกแผ่น แม้ว่าชาวจีนจะมีได้เรียกตัวเองว่า **“จีน”** แต่ในภาษาจีนก็มีคำว่า **“จีน”** ปรากฏอยู่ อ่านว่า **“จีน่า”** ตรงกับ **“จีน”** และ อ่านว่า **“จิงตั้ง”** ตรงกับ **“จีนสถาน”**

ในพงศาวดารราชวงศ์ถัง มีคำว่า **“มหาจีนสถาน”** อยู่เช่นกัน มีการสันนิษฐานอีกว่า คำว่า **“จีน”** เป็นคำสันสกฤต ที่ชาวอินเดียโบราณใช้เรียกประเทศจีน ในมหากาพย์ภารตะของอินเดีย มีคำว่า **“จีน”** ใช้อยู่ก่อนแล้ว กษัตริย์อินเดียโบราณกล่าวว่าพระองค์เคยเสด็จกรีธาทัพหลวงขึ้นไปทางเหนือของประเทศอินเดีย พบดินแดนที่มีความเจริญรุ่งเรืองมาก ประชาชนมีสติปัญญาดี จึงทรงขนานนามดินแดนแห่ง

นี้ว่า **“จีน”** ซึ่งสมัยมหากาพย์ภารตะตรงกับสมัยราชวงศ์เซียง ส่วนราชวงศ์ฉินนั้นมาทีหลังราชวงศ์เซียงประมาณ 900 ปี สมัยนั้นชาวอินเดียรู้จักและเลื่อมใสวัฒนธรรมของจีนมาก่อน จึงขนานนามว่า **“ชนชาติแห่งสติปัญญา”** ดังนั้น คำว่า **“จีน”** หรือ **China** จึงเป็นภาษาสันสกฤต ซึ่งชาวอินเดียใช้เรียกประเทศจีน

ชาวเกาหลีเรียกประเทศตัวเองว่า **แท ฮัน มิน กุก** หรือเรียกแบบสั้น ๆ ว่า **ฮันกุก** แปลว่า **ยิ่งใหญ่** เมื่อก่อนชื่อประเทศยังเป็น **โค-รยอ** แล้วเปลี่ยนชื่อประเทศใหม่ และชื่อในภาษาอังกฤษ สมัยก่อนเป็นเขียนว่า **Corea**

แต่เพราะเหตุที่แพ้สงครามญี่ปุ่นเลยเปลี่ยนเป็น **Korea** เพราะอักษร **C** ขึ้นก่อนตัวอักษร **J** ซึ่งหมายถึงญี่ปุ่น เลยเปลี่ยนเป็น **K** แทน ส่วนคำว่า **เกาหลี**

สันนิษฐานว่ามาจากคำว่า ‘โครยอ’ และ คำว่า ‘โครยอ’ นี้มาจาก “โคกูรยอ” หนึ่งในสามอาณาจักรโบราณของคาบสมุทรเกาหลี ไทยเรามีการติดต่อกับเกาหลีแค่ครั้งเดียวในสมัยสุโขทัย

มีบันทึกในเอกสารญี่ปุ่นว่า มีสำเนาจากสยามหลงไปที่ญี่ปุ่นราวปีพ.ศ. 1863 สำเนานี้มีเจตนาจะไปเกาหลี แต่ถูกกักไว้ที่ญี่ปุ่น 1 ปี จึงปล่อยไปเกาหลี สำเนาไปถึงเกาหลีในสมัยราชวงศ์โครยอ

ในเรื่องสำเนามีคนจีนเป็นลูกเรือส่วนใหญ่ คนจีนฮกเกี้ยนเรียกประเทศนี้ว่า “เกาหลี” คนไทยจึงเรียกตามชาวฮกเกี้ยนว่า “เกาหลี” เหมือนกัน จึงเชื่อได้ว่าไทยรับคำนี้มาจากจีน

ส่วนคำว่า “โคเรีย” ในภาษาอังกฤษเป็นคำที่ชาวตะวันตกเรียกเพี้ยนมาจากคำว่า “โคเร” ที่หมายถึงอาณาจักรโคกูรยอ เช่นกัน ในช่วงหลังสงครามเกาหลี คนอเมริกันเข้าไปช่วยรบ คนอเมริกันก็ได้ยินคนเรียกชื่อประเทศเกาหลีว่า

“โครยอ” แต่ว่าสำเนียงของคนเกาหลีจะออกเสียงไปเป็น “โครยอ-อา” แต่ชาวตะวันตกคงได้ฟังเป็น “โค-เรีย-อา” เลยเขียนเป็น “Korea” แต่คำนี้ไทยเราถอดสำเนียงเป็นภาษาจีนฮกเกี้ยนว่า **เกาหลี** หรือ **เกาหลี**

ชาวญี่ปุ่น เรียกประเทศตัวเองว่า **นิปปง** หรือ **นิฮง** คำนี้ปรากฏครั้งแรกในสมัยราชวงศ์ถัง หมายความว่า **แดนอาทิตย์อุทัย** แต่จริง ๆ แล้ว **วา** หรือ **ยามาโตะ** เป็นชื่อเดิมของประเทศนี้

คำนี้เป็นคำที่เพี้ยนมาจากอักษรจีนกลางปัจจุบัน ที่ออกเสียงว่า “ญี่ปุ่น” ในสมัยก่อน พ่อค้าในอุซาคเนย์ส่วนใหญ่ล้วนแต่เป็นชาวฮกเกี้ยน คนไทยคงจะเรียกญี่ปุ่นตามภาษาฮกเกี้ยน คือ “ยิตปุ่น” หรือ “ยิตปุ่น” และ คำว่า “ญี่ปุ่น” นี้เองเป็นคำที่เพี้ยนมาจากคำว่า **นิปปง** หรือ **นิฮง** การออกเสียงทั้งแบบมักใช้สลับกันไปมาคำว่า **นิปปง** ใช้เป็นภาษาทางการ ส่วนคำว่า **เจแปน** (Japan) นั้นก็เพี้ยนมาจาก **นิปปง** หรือ

นิปปอน แต่เดิมนั้นคำนี้ก็มาจาก “ญี่ปุ่น” ในภาษาจีนนั่นเอง แต่เกิดการออกเสียงของภูมิภาคต่าง ๆ ของจีนที่แตกต่างกันไป

ชาวตะวันตกคนแรกคือ **มาร์โค โปโล** เรียกญี่ปุ่นว่า **Cipangu** อ่านว่า **ชิปงู** เสียง **ชิ** อาจเลื่อนเสียงเป็น **จิ** ได้

มาร์โค โปโล ออกเสียง “ญี่ปุ่น” ว่า **เจปเปน** ต่อมาชาวอังกฤษเรียกต่อกันไปว่า **จิบปัน (Giapan)** เพราะการใช้อักษรผิดตัว คนยุโรปออกเสียงจาก **Ci** เป็น **Gia** เป็น **I** และเป็น **J** เอกสารของชาวตะวันตกในสมัยก่อน ยังไม่มีตัว **J** แต่ใช้ตัว **I** แทน เมื่อตัว **I** ประกอบกับสระ จะออกเสียง “ย” สมัยก่อนเขียนว่า **lippon** อ่านว่า **ยิปปอน** ต่อมาเกิดสระเลื่อน อักษรกลาย เสียงเพี้ยนไปเป็น **เจแปน (Japan)** ในที่สุด

ว่าด้วย ดีอี (DE)

ประกาศ!!!!

ขณะนี้ ประเทศเรามีรัฐบาลจากการเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญเรียบร้อยแล้ว และมีนายกรัฐมนตรีที่ไม่เกินความคาดหมายของผู้อ่าน มีสมหวังบ้าง ผิดหวังบ้าง ดีใจบ้าง เสียใจบ้าง เป็นเรื่องธรรมดา อย่างไรก็ตาม เพื่อให้บรรณาธิการเกิดความสบายใจ ขอยืนยันว่าจะมากล่าวในเล่มนี้ จะไม่มีวิพากษ์วิจารณ์ ครม. หรือนโยบายหรือกล่าวอะไรเกี่ยวกับการเมือง หากเพียงแต่จะเล่าถึง “ดีอี” เท่านั้นเอง

กระทรวงดีอี ชื่อเต็ม **กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (ดศ.)** ในภาษาฝรั่งว่า (MDES), Ministry of Digital Economy and Society. เป็นกระทรวงที่ตั้งขึ้นแทนกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงนี้ รวมถึงสื่อใหม่ (New Media) ที่เราใช้อย่างแพร่หลาย such as facebook, Twitter, Line, Internet.

กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศฯ ตั้งขึ้น 3 ตุลาคม พ.ศ. 2545 ดำเนินกิจการเกี่ยวกับ

เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร การอุดมศึกษา และการสถิติ มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการวางแผน ส่งเสริมและพัฒนากระทั่ง 16 กันยายน 2559 ได้เปลี่ยนเป็น **กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม** ตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ 17) พ.ศ. 2559

ดูจากอายุแล้ว หากเปรียบเป็นคนคงอยู่ในช่วงวัยรุ่นน่ารัก สะท้อนให้เห็นว่าเทคโนโลยีสารสนเทศเริ่มมีบทบาทในสังคมไทยเมื่อไม่นาน (ยังเด็กเรื่องของเทคโนโลยี) เมื่อเทียบกับหลายประเทศอย่างจีน เกาหลี แต่ก็มีพลวัตอย่างรวดเร็วตามนานาประเทศ และกำลังจะเป็น 5G ในอนาคตอันใกล้ เพราะมีการทดสอบระบบตั้งแต่ต้นปี

เทคโนโลยีฯ เริ่มเข้ามาเกี่ยวข้องกับผู้เขียนราว ๆ พ.ศ. 2549 เมื่อครั้งเข้าเรียนในระดับมหาวิทยาลัย ที่ต้องลงทะเบียนเรียนผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต การเข้าแถวรอแสดงตนเข้าใช้งานห้องคอมพิวเตอร์สำหรับดำเนินการเรื่องดังกล่าว สะท้อนให้เห็นว่าการเข้าถึงยังมีข้อจำกัดและอินเทอร์เน็ตเริ่มมีบทบาทในชีวิต การเรียนรู้ส่วนมากจึงเป็นการค้นคว้าผ่านเอกสาร ตำราในห้อง

สมุดเป็นหลัก มีน้อยมากที่จะได้โอกาสค้นคว้าจากอินเทอร์เน็ตเพราะข้อจำกัดในการเข้าถึง

ราวปี พ.ศ. 2556 ข้อจำกัดในการเข้าถึงระบบอินเทอร์เน็ตถูกทำลายลง เมื่อผู้เขียนสามารถจัดการระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตติดตัวได้ตลอดเวลา ซึ่งการใช้งานอินเทอร์เน็ตจึงเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันมากยิ่งขึ้นและอยู่เคียงข้างกายตลอดเวลา อุปกรณ์เทคโนโลยีหลายรายการเริ่มหายไปจากชีวิต เพราะถูกนำมารวมไว้ในที่เดียวกัน

ที่เล่ามาทั้งหมดเพื่อจะชี้ให้เห็นพัฒนาการทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศต่อผู้เขียนและสังคมไทยในแง่ความเป็นมาและพัฒนาการ และกระทรวงผู้ดูแลควบคุมเรื่องดังกล่าว และควรรู้ในฐานะที่เราล้วนแต่มีเทคโนโลยีสารสนเทศในมือ เช่นพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ เมื่อผู้ใดสนใจใคร่หาความรู้เรื่องดังกล่าว และจะได้นำไปประเด็นสำคัญ ๆ จาก พ.ร.บ. ดังกล่าวมานำเสนอในคราถัดไป

จึง เรียบ มา เพื่อ ทราบ

ตลาดเมืองพระวิหาร
(ที่มาภาพ : www.annaontour.com)

เมลแชมร์แลกัมพูชา เพื่อนบ้านเรา : บ้านเรือนเคียงกัน (2)

จังหวัดพระวิหาร : แคน-เปรียะฮ-เวียฮ

เมื่อได้ยินชื่อจังหวัดพระวิหาร คนไทยเกือบทุกผู้ทงนามคงนึกถึงเพียง **“ปราสาทพระวิหาร”** ซึ่งเป็นตัวแปรสำคัญที่นำมาสู่กรณีพิพาทระหว่างกัมพูชาและไทย จนต้องมีการตัดสินในศาลยุติธรรมระหว่างประเทศ เมื่อ พ.ศ. 2505 ประเด็นพิพาทดังกล่าวแม้จะล่วงเลยเวลามายาวนานแล้ว แต่ยังเป็นทีกล่าวถึงในแง่วิชาการด้านประวัติศาสตร์ ประวัติศาสตร์ศิลปะ ตลอดจนด้านการเมืองและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

คงมีคนไทยเพียงไม่กี่คนจะสนใจใคร่รู้ว่าหลังฉากเมืองอันมี **“ปราสาทหิน”** เป็นปรากฏ ภาพเมืองและภาพวิถีชีวิตของผู้คนในพื้นที่จะเป็นอย่างไร ทั้งที่จังหวัดพระวิหารจัดเป็นจังหวัดบ้านเรือนเคียงกัน ระหว่างกัมพูชาและไทย เพราะมีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดศรีสะเกษและบางส่วนของจังหวัดอุบลราชธานีของประเทศไทย

ในที่นี่จะนำเสนอข้อมูลที่ได้จากการติดตามรับชมรายการสารคดีท่องเที่ยวเชิงนิเวศ **อันแน่อนทัวร์** ที่เผยแพร่ผ่านเว็บไซต์และช่องทาง YouTube

รายการนี้ได้นำเสนอภาพเมืองและวิถีชีวิตของผู้คนในจังหวัดพระวิหารทั้งในตัวเมืองและนอกเมือง ตั้งแต่การเดินทางจากชายแดนไทยสู่จังหวัดพระวิหาร ที่แม้จะยังเป็นถนนสองเลนแต่ก็เป็นถนนลาดยาง เดินทางค่อนข้างสะดวกสบาย ในตัวเมืองมีที่พัก ร้านอาหาร รวมถึงสถานบันเทิง ผับคาราโอเกะ สามารถรองรับนักท่องเที่ยวจากต่างเมืองหรือจากต่างชาติได้อย่างเพียงพอ

ตลาดเช้าในตัวเมืองพระวิหารมีบรรยากาศคล้ายตลาดท้องถิ่นตามต่างอำเภอของไทย ทว่ามีกลิ่นอายของความเป็นเขมร อย่างมีอัตลักษณ์ เพราะในตลาดอุดมด้วยปลาน้ำจืดนานาพันธุ์ รวมถึงผักสมุนไพรพื้นบ้านที่เป็นวัตถุดิบประกอบอาหารท้องถิ่น

ส่วนบรรยากาศและธรรมชาติรอบเมืองพระวิหารส่วนใหญ่เป็นทุ่งนาสลับทุ่งหญ้า หากนักท่องเที่ยวไปเยี่ยมชมเมืองก่อนช่วงฤดูเก็บเกี่ยวข้าวจะได้สัมผัสบรรยากาศที่รายล้อมด้วยทิวทัศน์ธรรมชาติเขียวขจีอยู่เกือบตลอดเส้นทาง ตลอดจนเป็นช่วง

ที่มีทุ่งดอกกระเจียวรวมถึงไม้ดอกตามธรรมชาติที่ออกดอกรับฝน นอกจากนี้ อันแน่อนทัวร์ ได้นำเสนอภาพผู้คนเมืองพระวิหารที่มีอัตลักษณ์โดยเฉพาะผู้คนที่อาศัยอยู่นอกตัวเมืองได้ให้ข้อมูลและพูดคุยอย่างเป็นกันเองถึงวิถีชีวิตที่เกี่ยวข้องกับธรรมชาติอย่างการหาของป่า หน่อไม้ ผักพื้นบ้านนานาชนิดมาขายและใช้บริโภคในครัวเรือน

วิถีชีวิตผู้คนหลังปรากฏปราสาทหินพระวิหาร มีมิติต่างกันไปตามบริบทของสังคมและชุมชน ผู้คนในตัวเมืองบางส่วนได้ปรับเปลี่ยนการประกอบอาชีพเพื่อให้สอดคล้องกับการขยายตัวและความเจริญตามบริบทของสังคมเมือง ทว่าผู้คนยังคงดำเนินชีวิตอย่างไม่เร่งรีบหรือต่างคนต่างอยู่จนเกินไปนักเมื่อเทียบกับสังคมเมืองที่เป็นมหานคร ส่วนผู้คนในสังคมนอกเมืองดำเนินชีวิตอย่างใกล้ชิดกับธรรมชาติ ถ้อยทีถ้อยอาศัย เรียบง่าย และสงบงาม **ฉบับหน้าจะเป็นเรื่องราวน่าสนใจเกี่ยวกับจังหวัดอุดรมีชัย (โอะตอ-เมียนจีย) ซึ่งอยู่ติดกับจังหวัดพระวิหารและเป็นจังหวัดติดชายแดนไทยเช่นกัน**

แพ็กกลางคืน

ภาพจาก: <https://www.one31.net/shows/detail/261>

“ไม่มีแม่คนไหนที่จำลูกตัวเองไม่ได้” ..

เป็นประโยคที่มาจากซีรีส์ “แพ็กกลางคืน (Nyctophobia)” หนึ่งในซีรีส์สุดหลอนของโปรเจกต์ SLEEPLESS SOCIETY THE SERIES ซึ่งเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับชีวิตของ ‘มินา’ แม่เลี้ยงเดี่ยวที่ต้องสูญเสียลูกชายไป

ความเศร้าจากการสูญเสียลูกชายทำให้เธอเผชิญกับอาการนอนไม่หลับและเป็นโรคแพ็กกลางคืน จนกระทั่งวันหนึ่งมีเด็กชายปริศนาปรากฏตัวขึ้นและบอกกับมินาว่าเขา คือ ‘อาร์ม’ ลูกชายที่จากไป

พล็อตเรื่องมีปมปริศนาให้น่าขบคิดและชวนให้ตั้งคำถาม และประเด็นที่ผู้ชมต้องตั้งคำถามก็คงหนีไม่พ้นคำถามที่ว่า เด็กผู้ชายปริศนา คือ ‘อาร์ม’ ลูกชายของมินาจริงหรือไม่ ซึ่งถ้าย้อนกลับไปทีประโยคข้างต้นแล้ว ตัวละคร

‘มินา’ ผู้เป็นแม่ของอาร์มน่าจะให้คำตอบกับเราได้ดีที่สุดในที่สุด การสูญเสียลูกชายไปทำให้รู้สึกผิดที่ไม่มีเวลาดูแลลูกอย่างใกล้ชิด เมื่อมินาหลับเธอจะฝันเห็นภาพลูกชายในตอนที่ยังมีชีวิตอยู่ทำให้เธอยังติดอยู่ในความรู้สึกผิดและความทุกข์ที่ต้องสูญเสียลูกไป ดังนั้น การกลับมาของเด็กชายปริศนาในชื่อของ ‘อาร์ม’ จึงทำให้ความสุขของมินาหวนกลับมาอีกครั้ง

การกลับมาของ ‘อาร์ม’ ทำให้มินาเชื่อว่าเด็กชายปริศนาคนนี้คือลูกชายของเธอ ในขณะที่ครอบครัวของมินาสงสัยและตั้งคำถามกับความเชื่อของเธอ “เธอเชื่อว่าเด็กคนนี้เป็นอาร์มจริง ๆ หรือ” “เราจะแน่ใจได้อย่างไรว่าเด็กคนนี้เป็นอาร์ม” คำถามเหล่านี้เริ่มสั่นคลอนความเชื่อมั่นของมินาที่ว่า เด็กคนนี้เป็นลูกชายของเธอจริงหรือ จนเธอต้องเข้าไปพัวพันกับพิธีกรรมหนึ่งเพื่อทำให้ ‘อาร์ม’ จะไม่จากเธอไปอีก ซึ่งหากมองที่ตัวละคร ‘มินา’ แล้วจะเห็นว่าเธอเป็นแม่เลี้ยง ทำงานเก่งและเป็นถึงเจ้าของ

โรงพยาบาล อาจจะมีการลั่นกริ่งและพิธีจนความจริงก่อน แต่วันหนึ่งลูกชายที่จากไปกลับมา สัญชาตญาณความเป็นแม่ที่ต้องรักและปกป้องลูก ในทางกลับกันการที่มินาพาอาร์มมาทำพิธีกรรมนี้ก็แสดงให้เห็นว่า สามัญสำนึกที่เกิดขึ้นในใจของมินาต่อความสงสัยในตัว ‘อาร์ม’ ดังนั้น พิธีกรรมนี้จึงเปรียบเสมือนการเชื่อมโยงสายสัมพันธ์ระหว่างแม่กับลูก และแสดงให้เห็นว่ามินายังยึดติดอยู่กับความรู้สึกผิดและความทุกข์ที่สูญเสียลูกไปโดยเลือกที่จะกักขังตัวเองอยู่กับความเชื่อของตัวเองและปิดกั้นการรับรู้ความจริงจากคนรอบข้าง

ฉากจบของเรื่องนี้กระตุ้นความกระหายใคร่รู้ให้กับผู้ชมกับคำตอบที่อยู่ในใจของมินา โดยให้ตัวละคร ‘อาร์ม’ เล่าความจริงทั้งหมดให้มินาฟังในขณะที่เธอกำลังหลับ ซึ่งเป็นการทิ้งปมไว้ได้อย่างน่าสนใจว่า แท้จริงแล้วมินาได้ยื่นสิ่งที่อาร์มพูดหรือไม่...

แล้วคุณล่ะ... เคยเชื่อโดยปราศจากข้อสงสัยหรือไม่

วรรณกรรม วรรณคดี

ฉบับที่แล้วได้กล่าวถึงคำว่า **วรรณกรรมร่วมสมัย** และลักษณะของวรรณกรรมในปัจจุบันไปบ้างแล้ว ฉบับนี้จะขอกล่าวถึงคำศัพท์และความหมายในวงวรรณกรรมบางคำเพิ่มเติม เพราะบางคำมีความหมายใกล้เคียงและแตกต่างกัน ก่อนจะศึกษาวรรณกรรมร่วมสมัยจึงควรทำความเข้าใจความหมายเบื้องต้น ถือว่าเป็นกุญแจเพื่อให้ผู้อ่านได้นำไปใช้ความรู้ด้านวรรณกรรมได้อย่างกว้างขวางลึกซึ้งมากขึ้น โดยจะเริ่มจากคำว่า วรรณกรรมและวรรณคดี

วรรณกรรม เป็นคำที่ใช้เรียกงานเขียนทั่ว ๆ ไปที่เราพบเห็น ไม่ว่าจะปรากฏออกมาเป็นรูปเล่มที่พิมพ์เรียบร้อยแล้ว หรือจะเขียนบนแผ่นปลิวหรือรูปแบบอื่น ๆ หากปรากฏเป็นตัวหนังสือที่อ่านได้ความ ถือว่าเป็นวรรณกรรมทั้งสิ้น คำว่า “วรรณกรรม” นี้แปลมาจากภาษาอังกฤษคือ **literature** เมื่อนำมาใช้ในภาษาไทยกลับแยกออกเป็นสองคำ คือ วรรณกรรม และวรรณคดี ความหมายของคำวรรณกรรม จึงมีความหมายโดยกว้าง

วรรณคดี ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน หมายถึง หนังสือที่ได้รับการยกย่องว่าแต่งดี คำว่าวรรณคดีนี้ใช้มานานแล้ว อย่างน้อยก็ปรากฏ

หลักฐานชัดเจนตั้งแต่ พ.ศ. 2457 เพราะปรากฏอยู่ในพระราชกฤษฎีกาตั้งแต่วรรณคดีสโมสร ลงวันที่ 23 กรกฎาคม พ.ศ. 2457 มาตรา 7 กล่าวไว้ว่าจะป็นหนังสือโบราณ โบราณบัณฑิตแต่งไว้ก็ดี

จากข้อความที่กล่าวมาทั้งหมดมีข้อที่น่าพิจารณาเกี่ยวกับความหมายของวรรณคดี คือ มีลักษณะร่วมกันอยู่สองประการ ดังนี้ **ประการแรก เป็นหนังสือที่แต่งดี เป็นที่ยอมรับ ประการที่สอง จะต้องมีส่วนเกี่ยวข้องกับอารมณ์ของผู้อ่านอยู่ด้วยเสมอ**

จากการศึกษานิยามความหมายนักวิชาการในแวดวงวรรณกรรมหลาย ๆ ท่าน เมื่อประมวลแล้วพอสรุปได้ว่า **วรรณกรรมมีความหมายครอบคลุมถึงงานเขียนต่าง ๆ ดังนี้**

1. งานเขียนทั่ว ๆ ไป เป็นงานที่ไม่จำเป็นต้องใช้ศิลปะหรือกลวิธีในการเขียน เพื่อโน้มน้าวให้ผู้อ่านคล้อยตาม เช่น ตำรา เอกสารทางวิชาการ เป็นต้น
2. งานเขียนที่ต้องมีคุณค่าทางวรรณศิลป์ จะเป็นงานเขียนประเภทใดก็ได้ แต่ต้องแต่งอย่างมีศิลปะ มีความประณีตงดงาม มีกลวิธีในการ

สร้างอารมณ์สะเทือนใจและทำให้ผู้อ่านเกิดอารมณ์คล้อยตามได้ ซึ่งงานเขียนที่มีคุณค่าทางวรรณศิลป์ เช่น นวนิยาย เรื่องสั้น บทละคร บทความ สารคดี และบทร้อยกรอง เป็นต้น

3. งานเขียนที่ได้รับการยกย่องว่าแต่งดี มีคุณค่าทั้งในด้านอารมณ์และสติปัญญา ซึ่งก็คือหนังสือวรรณคดี งานเขียนประเภทนี้ เช่น ลิลิตตะเลงพ่าย โคลงนิราศนรินทร์ เป็นต้น

ดังนั้น จะเห็นว่าคำ **วรรณกรรม มีความหมายกว้างกว่า วรรณคดี** แต่ในที่นี้จะใช้คำว่า วรรณกรรม ในความหมายโดยกว้างครอบคลุมงานเขียนทุกชนิดที่สามารถสื่อสารได้ ไม่ว่าจะสร้างขึ้นในรูปแบบใด ทั้งร้อยแก้วและร้อยกรอง ไม่จำกัดว่างานเขียนนั้น ๆ จะมีคุณค่าทางวรรณศิลป์มากนักน้อยเพียงใด บางเรื่องอาจจะแต่งดีมีวรรณศิลป์จนได้รับการยกย่องว่าเป็นวรรณคดี

พระยาแล

วีรบุรุษในกลอนลำ

(ฉบับของ มนัส ช่วยชูวงศ์)

อนุสาวรีย์พระยาภิรมย์มงคล (IIA)

“ชัยภูมิ เมืองผู้กล้า พญาแล” เป็นคำขวัญของจังหวัดชัยภูมิที่สะท้อนให้เห็นถึงการยกย่องเชิดชูความกล้าหาญของพระยาแลในการต่อสู้ในเหตุการณ์เจ้าอนุวงศ์เวียงจันทน์ในอดีตเมื่อครั้งแผ่นดินพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๓ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ แต่เดิมพระยาภักดีชุมพล หรือนายแล รักราชการในราชสำนักเวียงจันทน์ ตำแหน่งที่เลี้ยกราชบุตรในรัชสมัยของเจ้าอนุวงศ์กรุงเวียงจันทน์ ซึ่งเอกสารกลอนลำฉบับของ มนัส ช่วยชูวงศ์ ได้กล่าวถึงถิ่นฐานเดิมของพระยาภักดีชุมพลว่าเดิมเป็นชาวเมืองไชยะบูลี (ปัจจุบันอยู่ในพื้นที่ สปป.ลาว) ดังตัวบทที่กล่าวว่า **“ขุนตอบต้อนรับเรื่องเก่า เดิมที ไชยะบูลีเมืองแลข้ามของปางก็ เมืองใหม่นี้ขอให้ชื่อไชยะภูมิ มันหากเป็นชุมชนมุดตั้งแต่เดิมมันพื้น”**

พระยาแลกับการเป็นผู้นำ จากการศึกษาพบว่าเนื้อหากลอนลำได้กล่าวถึงพระยาแลด้วยความยกย่องถึงความเป็นผู้นำ และผู้มีจิตใจกล้าหาญ ดังจะเห็นได้จากบทเริ่มเรื่อง ที่กล่าวถึงพระยาแลว่า **“ซีได้พรรณนาเรื่อง ตามเรื่องความประสงค์ จักได้เล่าคำโคลง แต่เดิมดาเค้า เรื่องพระยาแลเจ้าเมืองเขา ชุ่มเย็น ไชยะภูมิเพิ่นสร้างปางเค้าเก่าหลัง”**

จากตัวบทจะเห็นได้ว่าผู้ประพันธ์ได้กล่าวถึงพระยาแลด้วยความยกย่องในความเป็นผู้นำ

ที่ได้สร้างเมืองชัยภูมิ (จังหวัดชัยภูมิ) ผู้บันดาลรักษาให้เมืองอยู่เย็นเป็นสุข นอกจากนี้เนื้อหากลอนลำฉบับนี้ยังได้กล่าวถึงบทบาทความเป็นผู้นำที่คอยสั่งสอนชาวบ้านชาวเมืองจากตัวบทที่กล่าวถึงเหตุการณ์การเคลื่อนย้ายครอบครัวมาถึงบริเวณบ้านน้ำซุ่น หนองอีจาน พื้นที่อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมาในปัจจุบัน ดังตัวบทที่กล่าวว่า **“ญาแลเฝ้าไขว้กลอนสอนสั่ง ขอให้ฮักที่น้องเขาไว้ให้ดี สามัคคีกันไว้ ประองคองน้องที่ บุญจึงมีที่น้องลุงป้ายายยให้เจ้าเอวาทไว้คือตั้งปลาบึก อย่าให้เป็นคุยลอยตั้งปลาชิวอ้าว อย่าให้ทวงแทนชู้ไปซังชิงยาด ให้เจ้าเอวาทไว้ปลาหากเด่นใส่หลุม”**

นอกจากพระยาแลจะเป็นผู้นำพาครอบครัวพี่น้องและกำลังพลเคลื่อนย้ายจากเวียงจันทน์แล้ว ตัวบทยังสะท้อนให้เห็นถึงผู้นำทางจิตวิญญาณที่คอยอบรมสั่งสอนครอบครัวพี่น้องกำลังพลที่ติดตามมา ซึ่งกล่าวถึงความรักความสามัคคีของคนส่วนมากเมื่ออยู่ในสังคมจำเป็นที่จะต้องยึดถือตามคำสอนของพระยาแล โดยผู้ประพันธ์ได้หยิบยกลักษณะธรรมชาติของสัตว์น้ำอย่างปลามาอธิบาย

พระยาแลกับการเป็นผู้กล้า วีรกรรมความกล้าหาญนอกจากจะปรากฏในเหตุการณ์ที่พระยาแลนำกำลังพลร่วมกับท้าวสุรนารี (คุณหญิงโม) ที่เมืองนครราชสีมาต่อสู้กับทัพเจ้าอนุวงศ์เวียงจันทน์แล้ว ภาพความกล้าหาญยัง

ถูกกล่าวถึงอีกว่าพระยาแลยอมแลกชีวิตเพื่อรักษาชาวเมืองชัยภูมิในเหตุการณ์ที่เจ้าอนุวงศ์เวียงจันทน์สั่งให้จับพระยาแลประหารชีวิต ดังตัวบทที่กล่าวว่า **“เจ้าอนุฟังข่าวเร็วรีบเตรียมทัพ ลอบมาจับพระยาแลที่พลวงเตรียมพร้อม พอตกติกเข้าล้อมชัยภูมิหลายหมู่...ทัพลาวตีตามจับพระยาแลจนได้ส่งตัวให้อนุวงศ์ลงโทษแล้วโปรดให้แก้ กับโซ่คอาก่อนเทอญ อนุวงศ์สั่งให้แก้ตามดั่งแลขอ พระยาภักดีจุดเทียนขึ้นหันหน้าไปทางกรุงเทพฯ อธิษฐานกราบไหว้ถึงเจ้าอยู่หัว ตัวแลนี้ปัดคิดเป็นกบฏ บ่เป็นคนทรยศแมนตายคำแล้ว แลบผิดมันฆ่าให้เวรนำกรรมโล่มันต่อ ให้มันตายอีกฆ่าคือด้ามดั่งกัน”**

จากตัวบทผู้ประพันธ์ได้นำเสนอความมีจิตใจที่กล้าหาญและชื่อเสียงของพระยาแลที่มีต่อพระเจ้าแผ่นดินสยาม ดังจะเห็นได้จากที่กล่าวถึงพระยาแลตั้งสัตย์อธิษฐานก่อนถูกประหารเพื่อยืนยันความจงรักภักดีต่อพระเจ้าแผ่นดินสยามและเมืองชัยภูมิอย่างกล้าหาญเด็ดเดี่ยว จากทั้งหมดที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่าภาพวีรบุรุษในกลอนลำของพระยาแลได้ถูกนำเสนอออกมา ทั้งด้านความเป็นผู้นำและผู้กล้าหาญ สะท้อนให้เห็นถึงการรับรู้ของผู้คนชาวเมืองชัยภูมิในอดีตเกี่ยวกับภาพวีรบุรุษของพระยาแลที่ถูกนำเสนอผ่านกลอนลำที่เกี่ยวข้องกับคำขวัญของจังหวัดชัยภูมิ ว่า **“ชัยภูมิ เมืองผู้กล้า พญาแล”**

ชื่อบอกสัญชาติ บัวลอยแต้จิว บัวลอยฮ่องกง

บัวลอยแต้จิว ลิ่นชวนจำ แป้งหนึบกำลังดี น้ำเชื่อมไม่หวานปานน้ำผึ้งเดือนห้า แต่หวานแบบรักน้อย ๆ แต่รักหนักแน่นนานเท่าใด เจ้าหนูบุรีรัมย์ ส่งเข้าประกวดคะ

บัวลอยแต้จิว ร้านเจ้าหนู เป็นขนมที่ต้อง(ห้าม)พลาด เมืองบุรีรัมย์ เมืองแห่งความรื่นรมย์ของดินแดนของเมนูรสหวาน อีกหนึ่งขนมหวานที่มีชื่อใกล้เคียง คือ บัวลอยฮ่องกง ซึ่งมีโครงสร้างวากยสัมพันธ์ ดังนี้ ส่วนหลัก + ส่วนขยาย โดยบัวลอยเป็นส่วนหลัก และแต้จิวฮ่องกง เป็นส่วนขยาย ซึ่งส่วนขยายนี้เป็นชื่อสัญชาติ ชื่อประเทศ กล่าวได้ว่าชื่อนี้ได้รับอิทธิพลจากภาษาต่างประเทศในรูปแบบคำทับศัพท์

เมื่อสืบค้นความหมายบัวลอย พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542 หน้า 619 ให้ความหมายว่า “ชื่อขนมชนิดหนึ่ง

ทำด้วยแป้งข้าวเหนียว ปั้นเป็นเม็ดกลมๆ เล็ก ๆ ต้มในน้ำกะทิผสมน้ำตาล” จากความหมายนี้ จึงไม่ใช่ความหมายของบัวลอยแต้จิวและบัวลอยฮ่องกง เพราะบัวลอยทั้งสองประเภทมีน้ำเชื่อมเป็นองค์ประกอบหลัก แต่ไม่มีน้ำกะทิ

อย่างไรก็ตาม ร่องรอยงาน Home Made สู่กระแส Craft บัวลอยแต้จิวมีแป้งบัวลอยแผ่นแบน บาง ซึ่งแป้งดังกล่าวมีกรรมวิธีนวดแป้งให้แป้งมีมิติของความเหนียวหนืด นุ่มผสมผสานกัน และอรรถรสของแป้งดังกล่าวหลอมรวมกับน้ำเชื่อมประเภทน้ำตาลไอ ทั้งในรูปแบบน้ำเชื่อมร้อน หรือเย็นก็ทำให้เกิดความละมุนละไมลิ้น จนเป็นความประทับใจแรกสัมผัส

หากพิจารณามิติสัญศาสตร์ขององค์ประกอบบัวลอยแต้จิว และบัวลอยฮ่องกง ก็พบว่าเป็นการผสมผสานระหว่างสัญชาติ

และแป้ง แต่บัวลอยฮ่องกงไม่มีแป้งแผ่นบางเป็นส่วนประกอบ ซึ่งตีความสัญลักษณ์ของแป้งคือ ความยืดหยุ่น ไหลลื่นไปกับน้ำเชื่อมที่หวานตามขนบวาทกรรมรักสุขภาพ ส่วนธัญพืชเป็นสัญลักษณ์ของความงอกงามของพืชพรรณแห่งสุขภาพ

กล่าวโดยสรุป แนวคิดอรรถศาสตร์ชาติพันธุ์ (ethno semantics) ผนวกกับแนวคิดสัญลักษณ์ (Sign) แสดงให้เห็นการประกอบสร้างระหว่างวัฒนธรรมไทยและวัฒนธรรมจีน จนกลายเป็นขนมวัฒนธรรมพันทาง (Hybrid) ในกระแสวาทกรรมรักสุขภาพและนำไปเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้ากระแสวัฒนธรรมโลกาภิวัตน์อย่างยั่งยืน

บัวลอยแต้จิว ก.ธานี ต.ในเมือง อ.เมืองบุรีรัมย์ จ.บุรีรัมย์ 31000
น้ำเต้าหู้ บัวลอยฮ่องกง ก.นิเวศ ต.ในเมือง อ.เมืองบุรีรัมย์ จ.บุรีรัมย์ 31000

เครื่องสีข้าวกลอง ภูมิปัญญาพื้นบ้าน

ภาพแสดงส่วนฐาน ของเครื่องสีข้าวกลองภูมิปัญญาพื้นบ้าน

อาชีพ และวิถีการดำเนินชีวิตของคนไทย ตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน นับว่าเป็นแหล่งบ่มเพาะภูมิปัญญาที่หลากหลาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งอาชีพทำนา ซึ่งนับว่าเป็นอาชีพหลักของคนส่วนใหญ่ในประเทศ ในอดีตนั้น ประเพณี ความเชื่อ รวมถึงกิจกรรมหลายประการที่เกี่ยวข้องกับการทำนา ได้เกิดมีขึ้นทั้งโดยตรง และโดยอ้อม

แม้ว่าต่อมาภายหลัง บางกิจกรรมอาจสูญหายไปบ้างตามสภาพสังคมปัจจุบัน ประเพณี พิธีกรรม หรือกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการทำนา เช่น ก่อนลงมือปักดำทำนาปลุกข้าว ช่วงเดือน ๖ และหลังฤดูเก็บเกี่ยวผลผลิต ช่วง

เดือน ๓ จะประกอบพิธีกรรมเลี้ยงผีตาแฮก ส่วนช่วงปักดำ มีกิจกรรมที่แสดงออกถึงความสามัคคี เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อกัน คือ ลงแขกดำนา ทำขวัญข้าวหรือรับขวัญข้าว ช่วงเดือน ๑๐ เมื่อถึงฤดูเก็บเกี่ยวผลผลิตก็มีการลงแขกเกี่ยวข้าว บางพื้นที่ เช่น ภาคกลาง เกิดเป็นเพลงเกี่ยวข้าวเพื่อให้เกิดความสนุกสนาน บรรเทาความเหนื่อยล้า หรือใช้ร้องโต้ตอบ เกี่ยวพาราสิกัน ระหว่างชายหญิง เดือนยี่ มีประเพณีบุญคูณลาน จากนั้นนำข้าวเปลือกเก็บรักษาในยุ้งฉางตามลำดับ ประเพณี พิธีกรรมที่กล่าวมานี้เป็นเพียงบางส่วนของการทำงานของคนไทยในอดีต ซึ่งมีความเกี่ยว

พันเชื่อมโยงกับวิถีชีวิต ความเชื่อ ประเพณี และกิจกรรมทางสังคม ทั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้เกิดความอุดมสมบูรณ์แก่พืชพันธุ์ธัญญาหาร และความสุขของชาวนานั่นเอง

สำหรับการสีข้าว ที่ผู้เขียนได้ตั้งเป็นประเด็นหัวข้อในบทความฉบับนี้นั้น เป็นกระบวนการต่อเนื่องจากการเก็บผลผลิตเสร็จสิ้นแล้ว เมื่อนำข้าวมาหุงหาหรับประทานครบเลี้ยงชีวิตในอดีต วิธีการทำข้าวเปลือกให้เป็นข้าวสาร มีหลากหลายวิธี แต่วิธีหลัก ๆ คือ การใช้แรงคนตำเพื่อกะเทาะเปลือกข้าวออกให้เหลือเพียงข้าวสาร ต่อมาเมื่อเทคโนโลยีทันสมัยขึ้น เกิดมีโรงสีข้าวโดยใช้เครื่องจักรทดแทนแรงคน มีความ

ผู้อำนวยการ และคณะครูโรงเรียนบ้านหนองบัว

ครูพรศักดิ์ หาญประโคน

คุณพ่อแยม จงเพียร ปราชญ์ชาวบ้าน

สะดวกสบาย รวดเร็ว และได้ปริมาณมากขึ้น

เมื่อวันที่ ๒๗ มกราคม พุทธศักราช ๒๕๖๒ ผู้เขียนมีโอกาสเดินทางไปเยี่ยมค่ายศึกษิต ภาษาไทย ณ โรงเรียนบ้านหนองบัว ตำบล ต่อมใหญ่ อำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยมีท่าน **สวัสดิ์ ทองเรือง ผู้อำนวยการ และ คณะครูโรงเรียนบ้านหนองบัว** ให้การต้อนรับ พร้อมทั้งนำเยี่ยมชมโครงการกิจกรรมการดำเนินงานต่าง ๆ ของโรงเรียน และได้พบกับ**คุณครูพรศักดิ์ หาญประโคน** ผู้รับผิดชอบโครงการด้านการอนุรักษ์สืบสาน

ภูมิปัญญาท้องถิ่น ของโรงเรียน ซึ่งท่านได้นำเสนอเครื่องสีข้าวกล้องภูมิปัญญาพื้นบ้าน และ สาธิตวิธีการสีข้าวด้วยเครื่องดังกล่าวให้ชมด้วย

จากการให้สัมภาษณ์ของคุณครูพรศักดิ์ ปรากฏข้อมูลว่า เครื่องสีข้าวกล้องภูมิปัญญาพื้นบ้านนี้ เกิดขึ้นจากแนวคิดของ**คุณพ่อแยม จงเพียร** อายุ ๖๗ ปี ประชาชนชาวบ้านหนองบัว เป็นผู้คิดค้นและสร้างขึ้น เครื่องสีข้าวกล้องของโรงเรียนที่นำมาสาธิตดังกล่าว ได้รับการถ่ายทอด และสอนวิธีการทำแก่นักเรียน โดยคุณพ่อแยม จงเพียร เป็นวิทยากร

อุปกรณ์สำหรับทำเครื่องสีข้าวกล้อง

- ไม้ไผ่
- ไม้เนื้อแข็ง เช่น ไม้จะบก
- รำ ๕๐ กิโลกรัม
- แกลบ ๕๐ กิโลกรัม
- ดินจอมปลวก ๑๕๐ กิโลกรัม
- เกลือ ๑ กิโลกรัม

วิธีการทำ

ส่วนบน นำไม้ไผ่สานเป็นถังทรงกลมคล้าย กระบุง หรือท่อนึ่งข้าวเหนียวทรงสูง แต่จะยาวกว่า โดยเครื่องสีข้าวที่นำมาสาธิตนั้น ส่วนบนมีความสูงประมาณ ๗๐ เซนติเมตร เส้นผ่าศูนย์กลาง ประมาณ ๖๐ เซนติเมตร ด้านบนปล่อยโล่งไว้ให้สามารถเทข้าวเปลือกใส่ได้ ส่วนก้นถัง สานไม้ไผ่ปิดไว้ แต่ตรงกลางทำเป็นช่องสี่เหลี่ยมสำหรับสอดไม้เนื้อแข็งซึ่งเป็นแกนของส่วนฐานเพื่อไม่ให้ส่วนบน และส่วนฐานหลุดออกจากกันเวลาหมุนเครื่องสีข้าว ส่วนก้นถังที่สานไม้ไผ่ปิดไว้ ให้นำดินจอมปลวก ผสมกับรำ

แกลบ และเกลือ ผสมน้ำจนเป็นโคลนเหนียวฉาบให้ทั่ว โดยเว้นช่องตรงกลางไว้ และนำไม้เนื้อแข็งทำเป็นซี่ฟันเพื่อเพื่อบดกะเทาะเปลือกข้าวให้หลุด

ส่วนฐาน นำไม้เนื้อแข็งยาวประมาณ ๑๕๐ เซนติเมตร จำนวน ๒ ท่อน วางพาดกันเป็นเครื่องหมายบวกล้อมสำหรับเป็นฐานให้เกิดความแน่นหนา นำท่อนไม้เนื้อแข็ง สูงประมาณ ๘๐ เซนติเมตร ตั้งเป็นแกนกลางเพื่อยึดส่วนฐานให้มั่นคงตรงจุดกึ่งกลางของท่อนไม้ทั้งสองที่เป็นฐาน จากนั้นสานไม้ไผ่ให้เป็นวงกลมทรงสูงครอบท่อนไม้เนื้อแข็งขึ้นมาประมาณ

๕๐ เซนติเมตร ปล่อยท่อนไม้เนื้อแข็งให้โผล่ขึ้นมาประมาณ ๓๐ เซนติเมตร ตรงฐานของท่อนไม้เนื้อแข็งที่โผล่ขึ้นมา นั้น นำไม้เนื้อแข็งทำเป็นซี่ฟันเพื่อมาติดให้ทั่ว เพื่อใช้บดกะเทาะเปลือกข้าวให้หลุด ส่วนด้านข้างสานไม้ไผ่ให้มีลักษณะเหมือนกระทะเพื่อรองรับเมล็ดข้าวที่ผ่านการกะเทาะแล้ว จากนั้นใช้ดินจอมปลวก ผสมรำ แกลบ และเกลือ ซึ่งมีคุณสมบัติเป็นตัวช่วยยึดติด ผสมน้ำจนเป็นโคลนเหนียว ฉาบไม้ไผ่ที่สานให้ทั่วเพื่อเพิ่มความแข็งแรง

ผู้อ่านอาจมีข้อสงสัยว่า **เพราะเหตุใดจึงต้องใช้ดินจอมปลวกฉาบไม้ไผ่สาน...**

คุณพ่อแยม จงเพียร ได้ให้เหตุผลว่า ดินจอมปลวกจะมีความแข็ง และเหนียวกว่าดินทั่วไป สังเกตได้จากเวลาขุดดินจอมปลวก ดินจะจับกันเป็นก้อนแข็งเป็นพิเศษ ดังนั้น เมื่อนำดินจอมปลวกมาฉาบไม้ไผ่ จะต้องนำไปแช่น้ำข้ามวันข้ามคืน เพื่อให้ดินที่จับกันเป็นก้อนละลาย จากนั้นนำมาผสมกับแกลบ รำ และเกลือ เพื่อเพิ่มความแข็งแรง

เครื่องสีข้าวกล้องภูมิปัญญาพื้นบ้านดังกล่าว นอกจากจะช่วยทุ่นแรงได้แล้ว ยัง

คงคุณประโยชน์ของเมล็ดข้าวได้ด้วย และที่สำคัญ ขอแสดงความชื่นชมผู้อำนวยการ และ คณะครูโรงเรียนบ้านหนองบัว ที่ให้ความสำคัญต่อภูมิปัญญาพื้นบ้านที่ทรงคุณค่า และอนุรักษ์สืบสานให้คงอยู่สืบต่อไปในอนาคต บุคคลสำคัญที่จะลืมไม่ได้เลย คือ คุณพ่อแยม จงเพียร ประชาชนชาวบ้าน ผู้ไม่เคยหวงแหนวิชาไว้เพียงผู้เดียว ท่านได้ถ่ายทอดภูมิปัญญา ความรู้ ให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมประเทศชาติ **ผู้เขียนจึงขอมีส่วนร่วมในการเผยแพร่ข้อมูลเครื่องสีข้าวภูมิปัญญาพื้นบ้าน ให้เป็นที่รับรู้ในวงกว้างยิ่งขึ้นผ่านบทความเชิงวิชาการฉบับนี้**

ภาพแสดงส่วนฐาน และส่วนบนของเครื่องสีข้าวกล้องภูมิปัญญาพื้นบ้าน

“พี่สอนน้อง”

ณิชนันท์ มะลิซ้อน

“...ตัวเราคือครู
ไม่ใช่การแสดงบทบาทสมมุติหน้าชั้นเรียน...”

“ การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู จุดสุดท้ายของการเป็นนักศึกษาครู จุดเริ่มต้นของการเรียนรู้ชีวิตครู ”

เมื่อครั้งยังเป็นนักศึกษาครู จำเรียนมา 4 ปี สั่งสมความรู้เนื้อหาวิชาและประสบการณ์อย่างเข้มข้น การเรียนในรั้วมหาวิทยาลัย มีการฝึกหัดเหล่านักศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมในการก้าวสู่รั้วโรงเรียน ในชั้นปีที่ 5 ปีสุดท้ายของการเรียนหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต

ห้องเรียนในรั้วมหาวิทยาลัย จำลองสถานการณ์ต่าง ๆ เสมือนห้องเรียนในรั้วโรงเรียน โดยตัวเราเป็นครู เตรียมเนื้อหา เตรียมสื่อการสอน เตรียมข้อมูล จัดลำดับขั้นตอนการพูดอย่างเป็นระบบ เพื่อนในชั้นเรียนคือนักเรียนของเรา การแสดงบทบาทสมมุติเป็นไปอย่างราบรื่นตามที่ตัวเราได้วางแผนมาอย่างดี ทุกอย่างดูง่ายแทบจะมองไม่เห็นปัญหาที่เราจะต้องเจอในชีวิตจริง

เราสามารถวางแผนการสอนอย่างไรก็ได้ ใช้สื่ออย่างไรก็ได้ เนื้อหาวิชาแน่นเท่าไรก็ได้

โค้งสุดท้ายของชีวิตปี 4 กำลังจะก้าวสู่ชีวิตปี 5 การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูและปีสุดท้ายของการเป็นนักศึกษา สิ่งสำคัญในชีวิตตอนนี้คือการลงโรงเรียนฝึกสอน ความวิตกกังวลถาโถมเข้ามาในความคิด ความกลัวเข้ามาแทรกแซง สิ่งเหล่านี้มีอิทธิพลกับความคิดเหลือเกิน

เมื่อผ่านขั้นตอนการเลือกโรงเรียนฝึกสอน การก้าวเข้าสู่โรงเรียนในฐานะนักศึกษาวิชาชีพครู เมื่อเข้าสู่กระบวนการสอน **ตัวเราคือครูไม่ใช่การแสดงบทบาทสมมุติหน้าชั้นเรียน** แต่เป็นครูในชีวิตจริง

ช่วงแรกของการฝึกสอน คือช่วงปรับตัว ปัญหาและอุปสรรคมีมากมาย การเป็นครูไม่ใช่พบอุปสรรคเฉพาะเรื่องการสอนในชั้นเรียน มีสิ่ง

หนึ่งที่เราต้องปรับตัวมาก ๆ คือสังคม เมื่อเราอยู่มหาวิทยาลัยสังคมของเราคือเพื่อน แต่เมื่ออยู่ในโรงเรียน สังคมของเราคือเพื่อนครู

การสอนเพื่อนกับการสอนนักเรียนแตกต่างกันมาก ตัวเรายังขาดประสบการณ์ด้านการสอน ปัญหาหลัก คือ การควบคุมชั้นเรียน นักเรียนมีลักษณะนิสัยแตกต่างกันออกไป บ้างก็ตั้งใจเรียน บ้างก็ชอบเล่น เราไม่ควรให้ความสนใจกับนักเรียนเฉพาะบางกลุ่ม นักเรียนทุกกลุ่มมีโอกาสที่จะเรียนรู้อย่างเท่าเทียมกัน ตัวเราต้องหาเทคนิควิธีการที่แปลกใหม่ ใช้กิจกรรมเสริมประสบการณ์ อาจใช้สื่อทางเทคโนโลยีช่วยสอนเพื่อดึงดูดความสนใจให้กับนักเรียน

ดิฉันมองว่าการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูคือการเรียนรู้ชีวิตครูทำให้มองเห็นภาระงานของครูหน้าที่ของครู และเป็นบททดสอบว่าตัวเรามีความพร้อมจะเป็นครูมากแค่ไหน...

“เล่าสู่กันฟัง”

มัลลิกา สิงห์โต

14 พฤษภาคม 2561

“ครูคะ คาบแรกหนูมีสอน...หนูต้องสอนใหม่คะ?” คำถามแรกของวันเปิดเทอมนี้ฉันถามครูที่เลี้ยง ฉันรู้สึกสับสนมากเพราะไม่มีใครบอกฉันว่าต้องเตรียมสอนยังไง ต้องปฏิบัติตนอย่างไร การเริ่มต้นภาคเรียนใหม่ของวันฝึกประสบการณ์ วันแรก ฉันจึงรู้สึกเคืองคว้างสับสน ‘ตัวเองแหละ ช่วยเหลือตัวเองได้ดีที่สุด’ ฉันรำพึงในใจ **“ต้องสอนลึคะ มีสอนห้องไหนก็ไปเลย”** ครูที่เลี้ยงหันมาตอบคำถาม ฉันหยิบอุปกรณ์เครื่องเขียนกับสมุดบันทึกประจำตัวแล้วรีบเดินเข้าห้องสอน นึกถึงคำที่อาจารย์เคยบอกก่อนออกฝึกสอน **“ไปโรงเรียนวันแรกต้องทำทุกอย่างให้เขาประทับใจ”**

วันนั้นโชคดีที่มีครูประจำการเข้าสอนด้วย ฉันรู้สึกอุ่นใจ และได้เรียนรู้หน้าที่ที่จะต้องทำทุก ๆ วันหลังจากนี้ วันแรกผ่านไปได้ด้วยดี วันต่อมา เมื่อฉันสอนร่วมกับครูประจำการฉันเกร็งบ้าง กลัวสอนเนื้อหาไม่ถูกบ้าง กลัวสารพัดอย่าง ครั้นหลาย ๆ วันเข้าความรู้สึกเหล่านั้นหายไป เพราะฉันได้ฉายเดี่ยวตลอด ฉันเริ่มรู้สึกสนุกกับนักเรียนกับการสอนมากขึ้น แต่ฉันก็เครียดมากด้วย เพราะด้วยกลัวทำแผนการสอนไม่ทัน

ในหนึ่งอาทิตย์ฉันต้องส่งแผนการสอน 5 แผน เพราะสอน 2 ระดับชั้นคือ ม. 2 กับ ม. 4 รวมถึงต้องเตรียมสื่อการสอนทุกวัน สื่อการสอนที่ฉันคิดว่าดีและทั่วถึงนักเรียนมากที่สุดคือ PowerPoint ในวันหยุดเสาร์อาทิตย์ถ้ามีเวลาว่างฉันก็จะสร้างสื่อทำมือ สื่อทำมือส่วนใหญ่ใช้ได้ไม่เกิน 2 ครั้ง และต้องใช้งบประมาณพอควร สำหรับการสอนนั้นบางครั้งไม่ทั่วถึงเฉพาะนักเรียนแถวหน้าเท่านั้นที่มองเห็นและสนใจ ฉันจึงเลือกใช้สื่อ PowerPoint มากกว่าหน้าที่ของฉัน ส่งผลให้ฉันนอนตึกทุกวัน วันทีนอนตึกที่สุดคือตี 2 ตี 6 โมงเช้าหรือไม่ก็ตี 5 เป็นเช่นนี้ประมาณ 3 เดือน

วันหนึ่งฉันปวดท้องมากจนไม่สามารถเดินได้ บางครั้งเพื่อนฝึกสอนหรือครูประจำการต้องเข้าสอน

แทน ฉันรู้สึกขอบคุณเขามาก และก็เสียดายด้วยที่สอนนักเรียนที่ตนรับผิดชอบไม่ต่อเนื่องกัน ต่อมาฉันเข้าโรงพยาบาลเพราะมีอาการปวดท้องมากเท่าที่จำได้น่าจะเข้าโรงพยาบาลรอบที่ 3 ของปี ครั้งนั้นหมอบอกว่าเป็นโรคกระเพาะอาหารแล้ว ฉีดยาแก้ปวดชนิดรุนแรงให้ พร้อมให้ยามากิน.....หลังจากรักษาตัวได้ไม่นานก็เริ่มเพลา ๆ ื่องงาน เริ่มกินข้าวให้ตรงเวลา เพราะสุขภาพต้องมาก่อนฉันคิดว่าฉันอาจหักโหมเกินไปบวกกับความเครียดที่นักเรียนไม่ยอมส่งงาน ไม่ยอมทำการบ้าน ฉันบังคับอยู่เชิงลงโทษตามแต่สถานการณ์ นักเรียนส่วนใหญ่จะกลัวเสียคะแนนเก็บมาก และจะชอบมากเมื่อฉันพูดว่าครูจะบวกคะแนนให้หากนักเรียนตั้งใจเรียนและทำความดี บางครั้งนักเรียนชอบพูดคุยกันในห้องไม่ตั้งใจเรียนและไม่ส่งงาน ฉันตำหนิหรือกระตุนเท่าไรก็ยิ่งเหมือนเดิม ชั้นหนักเข้าฉันจึงต้องใช้ไม้เรียว

จำได้ว่าภาคเรียนแรก ใช้ไม้เรียวหลายครั้ง เคยคิดในใจและพูดกับเพื่อนฝึกสอนว่า สมัยก่อนกับสมัยนี้ครูก็ควรมีไม้เรียวติดตัวไว้ตลอด เพราะทำให้นักเรียนกลัวและตั้งใจเรียนมากขึ้น นักเรียนที่เรียนกับฉัน พอเห็นฉันเดินผ่านเมื่อไหร่จากที่คุย ๆ กับเพื่อนอยู่ก็เงิบขึ้นมาทันทีเลยละ ภาคเรียนที่ 2 เริ่มรู้ระบบงานการสอนมากขึ้น รู้ว่าคนเราไม่เหมือนกันนักเรียนมีความแตกต่างกันมาก การใช้ไม้เรียวไม่อาจทำให้ใครทำอะไรได้ดังใจเราได้ตลอด จึงคิดปรับเปลี่ยนวิธีใหม่ **‘เธอไม่ส่งงานใช่ไหม งั้นทำในห้องให้เสร็จภายในชั่วโมงนั้นแหละ ใครไม่เสร็จโดนหักคะแนนนะคะ....** ส่วนงานชิ้นใหญ่ ครูส่งแค่ชิ้นเดียวต่อเทอมก็พอ คาคาววิชาอื่นก็โดนสั่งมาเยอะแล้ว ไทน์จะเรียนหลายชั่วโมง หลายวิชาต่อวัน พวกเธอคงเหนื่อยน่าดู ทั้งทำไปด้วยว่างานชิ้นนี้คะแนนเยอะนะ ใครไม่ส่งติด ร จ้า...ซึ่งมันได้ผล..นักเรียนให้ความร่วมมือ ในการเรียน ดีขึ้นมาก และง่ายต่อการทำคะแนนเด็กสำหรับครูด้วย บางครั้งเราอาจต้องลดความคาดหวังลงมาบ้าง เช่น วันนี้นักเรียน

จะต้องเป็นแบบนี้ จะต้องสอนให้จบเรื่องนี้ นักเรียนห้ามทำแบบนี้ ห้ามเป็นแบบนี้ ซึ่งความจริงไม่มีอะไรได้ดังใจเราทั้งหมด เราจะต้องปรับบ้างให้พอดี แต่ไม่อ่อนเกินไป หากนักเรียนยังเล่น หรือบางที่เข้าเรียนช้า ก็อาจจะเสริมแรงทางลบ ลงโทษบ้าง เช่น. ให้อ่านหนังสือ เอาชโยไปทิ้ง ลูกนั่ง 50 ครั้ง เป็นต้น

ครูจะต้องคิดเสมอว่า สิ่งที่จะสอนให้นักเรียนรู้ และปฏิบัติติดตัวไปได้มากกว่าเนื้อหาที่เรียนคือคุณธรรมไม่มีใครชอบคนที่แข็งหรืออ่อนเกินไป แต่จงทำตนให้เป็นมิตรกับทุกอย่าง และไม่อ่อนแอ เมื่อเป็นเช่นนี้จะอยู่ที่ไหนก็มีแต่สุขไม่มีภัย

นอกจากภาระงานสอนที่มากมายแล้ว งานฝ่ายในโรงเรียนก็ต้องทำเช่นกัน ซึ่งลงงานฝ่ายอาทิตย์ละ 1 ครั้ง อย่าให้ขาดจะเป็นการดี กำลังพอดี ความจริงงานก็ไม่ได้มีอะไรยากเลย แต่ที่ยากคือคนที่เราจะต้องเข้าไปอยู่ด้วย การเคารพนอบน้อมต่อผู้ใหญ่ และความอดทนจะทำให้เราทำอะไรง่ายขึ้นสะดวกขึ้น การเป็นคนที่ไม่เก็บเรื่องอะไรมาคิดเล็กคิดน้อย การที่มองว่างานทุกอย่างที่ทำคือประสบการณ์ดี ๆ มีค่าต่อการเรียนรู้ในชีวิตของเราจะทำให้ชีวิตเราในแต่ละวันมีความพอใจ มีสุข และการให้อภัย ไม่โกรธ เวลาที่นักเรียนหรือเพื่อนร่วมงาน หรือคนใดก็ตามที่ทำไม่ดีต่อเรา จะทำให้เรามองเห็นอะไรบางอย่างความรักเล็ก ๆ มีอยู่ในนั้น มีอยู่ทุก ๆ ที่ **แม้เวลาจะผ่านไปนานเท่าใด ความสุขนี้เมื่อนึกถึง มันคุ้มค่ามากที่เคยได้พบเจอ**

“1 ปี ที่ บ.พ.”

บุญพร บุญคล้าย

การเป็นนักศึกษาครุศาสตร์บัณฑิตสิ่งที่เฝ้ารอคอยและเป็นปีการศึกษาที่สำคัญที่สุดคือปี ๕ ข้าพเจ้าต้องใช้อองค์ความรู้ทั้งหมดที่ได้ร่ำเรียนมาเพื่อฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ขณะเดียวกันก็ต้องพร้อมเรียนรู้จากประสบการณ์ที่แปลกใหม่ตลอดเวลา สำหรับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูข้าพเจ้าเลือกโรงเรียนบุรีรัมย์พิทยาคมและรู้สึกขอบคุณตัวเองเสมอมาที่เลือกที่แห่งนี้เป็นสถานที่ฝึกสอน

เมื่อแรกเริ่มฝึกสอนทุกสิ่งทุกอย่างแปลกใหม่สำหรับข้าพเจ้า ทำให้รู้สึกว่ามีเรื่องให้ต้องเรียนรู้ไม่มีที่สิ้นสุด ขณะเดียวกันก็ทำให้รู้สึกเครียด กังวล และท้อใจบ้าง ข้าพเจ้าจำความรู้สึกแรกได้ดีเมื่อครูพี่เลี้ยงให้แนะนำตัวกับนักเรียน ซึ่งนักเรียนทุกคนต่างมองมาที่ครูฝึกสอนคนใหม่อย่างสนใจ การได้สอนนักเรียนคาบแรกก็ประสบความสำเร็จพอสมควร เพราะยังไม่มีประสบการณ์และไม่รู้จะจัดการห้องเรียนอย่างไร เมื่อสอนไปเรื่อย ๆ จึงรู้ว่า นักเรียนชอบเล่น ไม่ชอบการสอนแบบบรรยาย จึงจำเป็นต้องหาเกมสนุกๆ มาช่วยในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งวิชาการจัดการเรียนรู้ในห้องเรียน และจิตวิทยาต่างๆ ที่เรียนมาได้ใช้ประโยชน์ก็คราวนี้

การเป็นครูฝึกสอนได้เปรียบอยู่เรื่องหนึ่ง คือ นักเรียนชอบเข้าหาเพราะรู้สึกว่าวัยใกล้เคียงกัน นักเรียนมักชวนคุยเล่น จนบางครั้งเราลืมสอนไปเลย หากวันไหนลืมนเขียนคิ้ว หรือลืมหาลิปติก นักเรียนก็ทักทันทีเลยว่า อาจารย์

คิ้วหาย หรือถามว่า ป่วยหรือเปล่า เป็นครั้งแรกที่รู้สึกว่าเป็นครูต้องแต่งหน้า ไม่แต่งไม่ได้ บางครั้งเวลาสอน นักเรียนบางคนตั้งใจเรียน บางคนชอบเรียกร้องความสนใจ สร้างจุดเด่นให้ตนเอง บางคนกวนเพื่อน บางครั้งนักเรียนทะเลาะร้องไห้ร้องไห้เข้าห้องเรียน คาบนั้นก็ไม่ต้องสอนกันแล้ว เป็นเรื่องที่เราต้องรับมือให้ได้ ต้องรู้จักผ่อนหนัก ผ่อนเบา เวลาเดินไปที่ไหนในโรงเรียน นักเรียนก็จะตะโกนเรียก จนบางทีก็คิดว่าหากเราได้เป็นครูประจำการจริง ๆ จะมีบรรยากาศแบบนี้อีกไหม ในทางกลับกันการเป็นครูฝึกสอนก็เสียเปรียบอยู่เรื่องหนึ่ง คือ บางครั้งไม่สามารถควบคุมห้องเรียนได้เพราะนักเรียนไม่เกรงใจ สั่งงานไปบางทีก็ไม่สนใจ นักเรียนบางคนอาจไม่ชอบให้เราสอนเพราะไม่มั่นใจในตัวเรา อยากจะเรียนกับครูประจำการมากกว่า ซึ่งข้อนี้ทำให้รู้สึกกดดันมากอยู่เหมือนกัน

การทำงานในโรงเรียนไม่ได้มีแค่การสอนอย่างเดียว ยังมีงานหมวดงานฝ่ายทั้ง ๔ ฝ่ายในโรงเรียน ซึ่งการทำงานฝ่ายจะทำให้เราได้รู้จักกับบุคลากรในโรงเรียน และเข้าใจระบบการทำงาน ถ้าจังหวัดมีงาน เช่น งานลอยกระทง บุรีรัมย์มาราธอน ที่โรงเรียนต้องเข้าร่วมด้วย เราก็ต้องไปช่วย สำหรับการเป็นนักศึกษาฝึกสอนจะขาดไปไม่ได้เลย

ระยะเวลา ๑ ปี ของการฝึกสอนเป็นการจำลองสภาพสังคมจริง ๆ ที่เราต้องเผชิญในอนาคต ได้สัมผัสกับชีวิตนักเรียนซึ่งมีความแตกต่างระหว่างบุคคล สิ่งสำคัญที่สุดคือการปรับตัวให้เข้ากับโรงเรียน เพื่อนร่วมงานให้ได้ และยึดมั่น

ในการสอน ข้าพเจ้ารู้สึกถึงการเปลี่ยนแปลงของตนเอง ไม่ว่าจะเป็นเรื่องความคิด การพูด ความอดทนต่อสถานการณ์ที่ไม่คาดคิด และการปล่อยวาง ที่ขาดไม่ได้เลยคือทักษะการสอนที่พัฒนาขึ้นอย่างรวดเร็ว **ข้าพเจ้า ยกให้ชีวิตการฝึกสอนเป็นความทรงจำที่ดี และได้แต่หวังว่าเมื่อได้เป็นครูประจำการแล้วจะสามารถสร้างบรรยากาศที่เป็นกันเองในชั้นเรียน และสนุกไปกับงานสอนได้**

“ การฝึกสอนเป็นการจำลองสภาพสังคมจริง ๆ ที่เราต้องเผชิญในอนาคต ”

มิว

ลมหวน บ่วนฟ้า พาพัด
คิดซัด ปีกขาว พกพิน
บินบ่วน กว้างฟ้า มิวดิน
ก่อนกลิ่น ไอฝน ไซนมา

พัดเพ พยับเมม ครีมีเค้า
ปกคลุม มิวมา ฟนห้า
หล่นลง มีดมน มิวฟ้า
เป็ยกปอน ประชา หนาวใจ

พายุ ย่างเหยียด ซ้ำซ้ำ
สิ้นพา พานทอง ควันไคว
เล่มทอง ร่วงหล่น ลวไป
เหลือเพียง ควันใบ ปกครอง

เก้าอี้ ชิงนั่ง ด้วยกลปีน
พ่าฝน ยึดเอา เป็นเจ้าของ
เนิ่นนานปี อ้างว่า ความปรองดอง
หลงมิวหอม อำนาง ในมือตน

มินา ปิดเป่า พายุร้าย
รวมใจกาย ต้านทาน พายุฝน
ร่วมเสือกตั้ง น้องพี่ ไทยทุกคน
ประชาชน ผู้ครอง อธิปไตย

หม่อมปรกรณ์วัฒนา

เพราะแม่บังคับ (ตอนจบ)

ณัฐยานี ศรีแบน
ครุศาสตร์ (ภาษาไทย) ปี 4

ความเดิมตอนที่แล้ว

[...จนทุกวันนี้ก็กลับจากโรงเรียนก็ต้องทำงานบ้านให้เรียบร้อย ซักผ้า หนึ่งชั่วโมง ทำความสะอาดบ้านเสร็จก็ค่ำพอดี ฉันจึงไม่มีเวลาไปเล่นกับ เพื่อน ๆ เหมือนคนอื่น ๆ เขา และยิ่งเสาร์อาทิตย์ก็อย่าได้หวังเลย ...]

.....

ขณะที่พ่อขับรถไปเรื่อย ๆ เสียงผู้ใหญ่ก็คุยกันถึงเรื่องไปดำนานแต่ละวัน บ้างก็ดินแข็งมากจนทำให้เจ็บหัวแม่มือหรือนิ้วโป่งที่เราใช้ยึดต้นข้าวลงดิน หรือพูดถึงกล้าที่ดำนา บางนากล้าก็สวยมาก บางนากล้าก็ไม่สวย หรืออีกอย่างหนึ่งก็มักจะเล่าถึงกับข้าวกับปลาที่เจ้าของนาแต่ละนาทำให้กิน บางนาก็อึ่มหนาสำราญ บางนาก็มีพอได้กินก็ดีมากแล้วผู้ใหญ่พูดคุยกันฉันก็หัวเราะไปด้วยบ้าง ฉันนั่งหย่อนขาอยู่ท้ายรถจึงทำให้ฉันเห็นย่า ย่ากำลังปั่นจักรยาน ย่าน่าจะเข้าไปบ้านเพื่อไปทำธุระสักอย่าง เนื่องจากย่ามานอนอยู่ยากับปู่สักพักแล้ว ปู่ไม่ชอบอยู่ในหมู่บ้าน ก่อนหน้านั้นปู่ก็ปั่นจักรยานไปกลับนานเหมือนกัน แต่พอปู่โดนรถชนปู่ก็มองไม่ค่อยเห็นอีก ย่าจึงเป็นคนปั่นจักรยานแล้วซ้อนปู่ไปด้วยทุกวัน ลูก ๆ ก็ตั้งใจจะซื้อรถมอเตอร์ไซค์ให้ใหม่ แต่ปู่กับย่าก็ไม่ยอม ตอนแรกก็บอกว่าจะไม่ออกมาแล้ว แต่ก็ทำไม่ได้เพราะมันเป็นกิจวัตรประจำวันไปแล้ว สุดท้ายปู่กับย่าก็ออกมาอยู่แถวรถ พอฉันเห็นย่าก็โบกมือให้ย่า แล้วก็ทำให้ฉันคิดถึงตอนที่ฉันยังเด็กอยู่ ป.๓

“เอื่อย ๆ แล้วละบ เอื่อย” เสียงของย่าเรียกฉันอยู่หน้าบ้าน ฉันกำลังใส่หูของแม่ที่แม่สั่งซื้อว่าครบไหม เพราะถ้าหากไม่ครบฉันต้องโดนตำหนะ ๆ พอดีกับเสียงเรียกของย่าฉันก็นับของเสร็จพอดี

“แล้ว ๆ ย่า คราวนี้งัดต่อ” ฉันบอกย่าว่าเสร็จแล้ว แต่ให้ย่ารอก่อนครู่หนึ่งเนื่องจากกำลังจะยกของทั้งหมดออกไปใส่กะละมัง คือแม่มีกะละมังใส่ท้ายรถจักรยานของฉันไว้หลังเลิกเรียนตอนวันศุกร์ แล้วแม่ก็จอดข้าวของเครื่องใช้ที่ฉันต้องไปซื้อในวันเสาร์ เนื่องจากมีตลาดนัดตอนเช้าวันเสาร์ แม่เขียนใส่กระดาษพร้อมกับเอาเงินไว้ให้เนื่องจากแม่ต้องออกไปนอนนา แม่ก็จะทำแบบนี้ไว้เสมอ ฉันจึงขนของออกมาใส่กะละมังที่มีติดกับท้ายรถไว้ พอขนของมาใส่เรียบร้อยแล้วรถก็ค่อนข้างหนัก แต่ฉันก็บอกย่าว่ายังไหว

“โอ้ว ย่ากับหลานไปใส่แต่เช้าแท้” เสียงเรียกทักของคนในหมู่บ้านที่เห็นฉันปั่นจักรยานตามหลังย่าไป

“ไปนา ๆ” เสียงย่าตอบรับที่เขาถาม “กะละมังอีหยังคือใหญ่แท้ ขายของปู่” เสียงคนต่อมาเห็นกะละมังที่ท้ายรถฉันก็สงสัยว่าขายของหรือเปล่า

“ป้า กะละมังใส่ของไปนาหาอีแม่” เสียงของคนที่ตอบเขาไป

“เฮ็ดดีเนาะ ช่างคิดออก” ฉันได้ยินเสียงของคนทีทักบอกว่าทำดีเนาะ ช่างคิดที่จะ

มัดกะละมังไว้ท้ายรถ

เนื่องจากรถของฉันมีตะกร้าหน้ารถค่อนข้างเล็ก จึงใส่ของไม่ได้มาก แม่จึงทำแบบนี้ให้ฉัน พร้อมทั้งจะเอากะละมังไปใช้นานาด้วยจึงทำแบบนี้

ระหว่างที่ฉันคิดถึงเรื่องราวของฉันตอนเด็ก ๆ ไม่นานก็ถึงนาพอดี ทุกคนพากันขนข้าวของของตนเองลงจากรถ มีเพียงฉันกับพ่อที่ช่วยกันขนของที่เอามาจากบ้านลงจากรถ

แม่ที่รออยู่หน้าก็ทำกับข้าวรอทุกคน เมื่อทุกคนมาถึงก็ได้เวลาทานข้าวพอดี กับข้าวที่กินก็จะเป็นแกงไก่ใส่ผัก อาหารบ้าน ๆ ที่เรากินประจำ นอกจากนั้นก็จะมีกาแฟให้บ้าง แม่ก็ให้ฉันไปต้มน้ำไว้รอ เพราะฉันกินข้าวเสร็จก่อนทุก ๆ คน พอกินข้าวเสร็จ ทุก ๆ คนก็เปลี่ยนเสื้อผ้าใส่ชุดพร้อมจะลงนา ส่วนฉันเมื่อต้มน้ำเสร็จ ก็เก็บงานขามแล้วก็เอาไปล้าง ฉันทำไปปนไปเพราะอารมณ์เสียตั้งแต่โดนบังคับมานานแล้ว ส่วนพ่อก็จะไปหาบกล้าให้ก่อน

การหาบกล้า ต้องหาบกล้าจากแปลงนาที่ลงเมล็ดพันธุ์ข้าวไว้ คือแปลงนา หรือ ‘ตากกล้า’ ที่ฉันกับแม่ไว้ก่อนกล้านั่นเอง แล้วก็เอามัดกล้าไปวางเตรียมไว้ในแปลงนาที่จะดำซึ่งหาบกล้าแต่ละหาบก็ค่อนข้างหนัก ฉันเคยหาบได้เต็มที่ก็แค่แปดถึงสิบมัด ส่วนพ่อได้เกือบยี่สิบมัดแต่ละรอบ คือจะมีไม้หาบ ไม้ที่แข็งแรงหรือใช้ไม้ไผ่ที่ตรง แล้วเอากล้าใส่ข้างหน้ากับข้างหลัง ส่วนตรงกลางก็เหลือไว้ให้คนหาบ ถ้าแปลงนาปักดำใกล้กับแปลงตากกล้าก็

หยาบแปบเดียว แต่ถ้าแปลงปีกดำไหนอยู่ใกล้ก็ ต้องหยาบไปไกลมาก ปวดไหล่เลยละ บางแปลง ฉันทั้งขนาดหยุดพักก่อน เพราะหนักมากไหล่ รับไม่ไหว

ฉันทั้งด้วยงานให้เรียบร้อย เก็บ ของทุกอย่างให้เรียบร้อย แล้วค่อยลงไป ดำนากับคนอื่น ๆ เขา วันนี้ไม่มีคนงาน สิบเจ็ดคน ถ้ารวมฉันทั้ง แม่ แล้วก็พ่อก็เป็นยี่สิบ คนพอดี แต่ฉันทั้งน่าจะเป็นสิบเก้าคนมากกว่า เพราะถึงฉันทั้งลงไปช่วยดำนาก็เป็นคนที่ทำ ซ้ำ ๆ กว่าคนอื่นเขา พ่อ แม่ ลุง ป้า ก็พลอยพูด หยอกล้อฉันทั้งไปด้วย กลับกลายเป็นว่าฉันทั้ง เป็นคนที่ทำให้คนทุกหัวเราะไปได้ เพราะความซ้า เอะ ๆ ะ ๆ ของฉันทั้ง

การที่ชาวนาเขาหลังสู้ฟ้าหน้าสู้ดิน ก็ไม่ได้แปลว่าพวกเขาจะทุกข์เสมอไป พวกเขา กลับมามีรอยยิ้มแบ่งปันให้กับเพื่อนร่วมอาชีพ เดียวกันเสมอ ถึงแม้ว่าแดดจะร้อน ฝนจะตก ซึ่งดินฟ้าอากาศก็ไม่แน่นอน หรือบางครั้ง ก็ไม่เป็นใจให้กับชาวนาเขาเสียเลย แต่พวกเขา ก็ไม่ได้ย่อท้อต่อความยากลำบากเหล่านั้น สักนิด พวกเขาเลือกจะเดินถอยหลังปีกดำต้น กล้าที่พร้อมจะให้ผลผลิต เพื่อประทังชีวิตให้ กับใครหลาย ๆ คนบนโลกใบนี้ เพราะพวกเขา คือชาวนา

พอดกบ่ายมืดดึกก็เหลือ้อยลง ทั้ง ฝนก็ตกริน ๆ ไปด้วย ฉันทั้งและแม่กับป้า ๆ อีก สามคนก็ไปช่วยกันถอนกล้าอีกครั้ง ส่วนคนอื่น ๆ ก็ดำนาต่อไปแม้ว่าฝนจะตกหนักแค่ไหน ก็ไม่ได้หยุดพัก แม่กับป้า ๆ ก็คุยกันไปเรื่อย ๆ พร้อมกับทำงานจนได้มัดกล้าพอกับแปลงนา แล้วก็ไปดำนาช่วยกันจนเสร็จ

หลังจากที่ทุกคนดื่มเครื่องดื่มที่ เตรียมไว้ให้ และพูดคุยกันพอได้พักเหนื่อย แม่ก็ตักกับข้าวที่เหลือเมื่อตอนกลางวันให้กับ ทุก ๆ คน เพราะว่าอาหารที่ทำตอนกลางวัน นั้นเยอะมาก แม่จึงให้ฉันทั้งอุ่นไว้ แล้วตักให้กับ ทุก ๆ คน แม่ชอบทำกับข้าวเผื่อคนเยอะ ๆ เพราะแม่เคยบอกว่า “เหลือดีกว่าขาด” มี เหลือกินก็ยังได้กินต่อ แต่ถ้าขาดหรือไม่พอก็ จะ โดนว่ากลับหลังว่าชี้เหนียว อาจจะโดนครหาได้

สภาพหลังจากการดำนาวันนี้ บอก ได้เลยว่าปวดเมื่อยมาก ทรมานเหลือเกิน ปวด ไปทั้งตัวโดยเฉพาะต้นขา ปวดมาก ยิ่งฉันทั้งนอน บนบ้านแทบไม่อยากจะเดินขึ้นบันไดเลยสัก

นิด เพราะปวดทรมานมาก หลังจากกลับมา บ้านเก็บของที่ขนไปนาเรียบร้อยแล้ว ฉันทั้ง อาบน้ำนอน ข้าวไม่กินเพราะเหนื่อยมาก วัน อาสาหยาบหยาบ ฉันทั้งกับครอบครัวก็ต้องตื่นไป ทำบุญที่วัดเป็นประจำ ไม่ไปไม่ได้เป็นอย่าง นี้นี้มาตั้งแต่จำความได้ ตั้งแต่กลับมาบ้านจน พร้อมที่จะนอนฉันทั้งไม่ได้ยินเสียงบ่นว่าเหนื่อย ออกจากปากพ่อและแม่เลย

หลังจากที่ฉันทั้งและครอบครัวไปวัด ทำบุญกันเรียบร้อยแล้ว ก็กลับมาบ้านตั้งใจว่า จะทำความสะอาดบ้าน ให้เรียบร้อย เพราะวัน หยุดที่ผ่านมาไม่ได้ทำ ทั้งยังไม่ได้ทำการบ้าน ด้วย กะว่าจะรีบทำแล้วก็จะรีบไปทำการบ้าน เพื่อว่าพรุ่งนี้แม่บังคับให้ไปนาก็ เพราะยังเป็นวันหยุดวันเข้าพรรษา ขณะที่ฉันทั้งทำความสะอาด อยู่ในบ้านก็ได้ยินเสียงแม่คุยกับป้า บ้านใกล้ ๆ

“เป็นหยิ่งโตคือบังคับให้ลูกโตเฮ็ด ซู้อย่างแท้ ป่หลีโตมันบ้อ ผู้อื่นเขาจะยังบ่ บังคับลูกท้อโตเลย” เสียงของป้าที่ถามแม่ว่า ทำไมแม่ถึงบังคับให้ฉันทั้งทำนั้นโน่นนี้ทุกอย่าง เพราะคนที่อยู่บ้านใกล้ ๆ จะรู้ว่าแม่บังคับให้ ฉันทั้งทำงานบ้านตั้งแต่เด็ก ๆ ไปนากับแม่เริ่มหัด ทำงานเหมือนผู้ใหญ่ตั้งแต่เด็ก ๆ ไม่เหมือนกับ เด็ก ๆ คนอื่น ๆ ที่พ่อแม่คอยทำให้ โดมากก็ให้ ทำบ้าง ฉันทั้งก็อยากได้ยินคำตอบจากแม่เหมือนกันว่าทำไมถึงบังคับฉันทั้งน่ะ

“กะถ้ามันบ่สำเร็จในทางที่มันเลือก อย่างน้อยมันกะมีอาชีพติดโตมันเต๊ะเอื้อย งานเวียกนำเฮือนถ้าบ่สอนตั้งแต่น้อย ๆ ใหญ่ มามันสิเฮ็ดเป็นบ้อ เคยได้ยินบ่ ‘ไม้อ่อนดัดง่าย ไม้แก่ดัดยาก’ ฉันทั้งกะบ่อยากบังคับมันดอก แต่ ฉันทั้งได้อยู่นำมันไปตลอดชีวิตเต๊ะ อย่างน้อย สิ่งที่ฉันทั้งสอนมันก็สิติดโตมันไปตลอดชีวิต ถ้า มันไปอยู่นำคนอื่น ถ้ามันเฮ็ดหยิ่งบ่เป็น มี แต่คนสิคิดว่าพ่อแม่บ่บอกบ่สอน บ่แม่นฉันทั้ง บ่อยากบ่อยากอีกจั่งบังคับให้มันเฮ็ดเป็น ซู้อย่าง ภายภาคหน้าสิเป็นจั่งโต ฉันทั้งกะสอน มันได้สำนี้ ฉันทั้งได้อยู่สอนมันไปตลอด ฉันทั้งกะ ลำบากมาก่อน ฉันทั้งกะบ่อยากให้มันเป็นคนคือ ฉันทั้ง”

ฉันทั้งบ่ยินฟังเหตุผลที่แม่ต้องบังคับ ฉันทั้งก็เพราะอยากให้ฉันทั้งทำเป็นอย่าง เพราะ แม่ก็จะไม่ได้อยู่กับฉันทั้งไปตลอดชีวิต แม่ยอม ทุ่มเททุกอย่างที่แม่มีเพื่อถ่ายทอดให้ติดตัว

ฉันทั้งไปตลอดชีวิต เพื่ออนาคตของตัวเอง อยู่ ๆ ดวงตาของฉันทั้งก็เริ่มพร่ามัว แล้วมีน้ำใส ๆ ไหล ออกมาโดยไม่รู้ตัว ตลอดเวลาที่ผ่านไปฉันทั้งแอบ น้อยใจแม่ เสียใจที่แม่ด่า เสียใจแต่เมื่อทำผิด น้อยใจที่ไม่ได้ของแบบที่เพื่อนได้ เพราะคิดว่า แม่ไม่รักฉันทั้งบังคับให้ฉันทั้งทำนั้นโน่นนี้ทุกอย่าง ไม่เหมือนคนอื่น ๆ ที่ไม่บังคับลูกให้ลูกอยู่สบาย แต่ตอนนี้ฉันทั้งรู้แล้วว่าแม่ทำไปเพื่ออะไร ฉันทั้งวางไม้กวาดที่ทำความสะอาด แล้วเดินออกไปหาแม่ที่หน้าบ้าน

“แม่ เอื้อยขอโทษ” ฉันทั้งเปล่งคำพูด ออกมาด้วยน้ำเสียงที่สั่นจนแทบฟังไม่ออก แล้วเดินเข้าไปกอดแม่ ฉันทั้งร้องให้ต่อหน้าแม่ พร้อมกับกล่าวคำขอโทษซ้ำ ๆ และเสียง สะอื้น โดยไม่อายแม่เลย.

เขอคนนั่น

ประจักษ์ วาประสิทธิ์
ภรรยา (ภาษาไทย) ปี 2

“คุณวันนี้เรามีสอนพิเศษ คงค่านะ สอนเสร็จก็เลยพักไปหา >3< รักันนะคะ”

ผมนอนเอกเขนกอยู่นานพร้อมใช้ปลายนิ้วสัมผัสเลื่อนหน้าจอโทรศัพท์ขึ้นลง รับรู้ข่าวสารเรื่องราวต่าง ๆ นานา ซึ่งส่วนใหญ่ไม่มีความจำเป็นและไม่มีความเกี่ยวข้องกับตัวผมเลย ขณะที่เวลาเริ่มล่วงเข้าสู่สนชยาม แสงสีชาแฉ่ที่ส่องลอดผ่านบานเกล็ดเข้ามาเป็นชั้น ๆ ไล่ระดับโทนสีจากอ่อนลงมาเข้มเริ่มลดน้อยลง และค่อย ๆ เลื่อนรางจางหายไป ปล่อยให้ความมืดมิดขมุกขมัวเข้ามาแทนที่

วันนี้ทั้งวันผมอ่านวรรณกรรมน้ำคืออย่าง “คติความ” ผลงานชิ้นเยี่ยมอีกเล่มหนึ่งของฟรันซ์ คาฟคา อารมณ์เมื่อจบเล่มแตกต่างจากเมื่อครั้งที่อ่าน “เมตามอร์โฟซิส” (ผลงานของผู้เขียนคนเดียวกัน) อย่างสิ้นเชิง ถึงกระบวนการรับรู้ทุกอย่างจะเหมือนกันแต่ผลลัพธ์กลับตรงกันข้าม

การอ่านเพื่อความบันเทิงซึ่งผ่านการรับรู้เข้ามาทางสายตา ส่งผ่านเนื้อหาต่อไปยังสมองให้ขบคิดปลุกปล้ำกับเรื่องราว และกลั่นกรองออกมาเป็นอารมณ์ที่คั่งค้างอยู่ภายใน เกิดคำถามขึ้นมากมายในวันนี้ แต่ไร้ซึ่งคำตอบและการขีดเขียนใด ๆ เป็นวันที่อีกอดีตเพราะผมพยายามอย่างยิ่งที่จะเขียนเรื่องสั้นให้ได้สักเรื่องหนึ่ง คิดว่าการอ่านคงช่วยได้แต่เปล่าเลย เหตุการณ์ในเรื่องที่ตัวเอกอย่าง “คา” กำลังเผชิญอยู่ กลับคล้ายเรื่องราวที่มีอยู่ในแวดวงการเมืองของประเทศผม มีคตินิยมโดยมีวิถีชีวิตที่โหดเหี้ยมที่ตนกำลังจะได้รับ มาแต่ทุกแห่งความมืด

หลายชั่วโมงผมนอนอิดบนเตียงที่คล้ายปลัด กับกาพย์เย็บหน้าจออื่น ๆ ลง ๆ เหมือนร่างกายกำลังต้องการ

พลังงานที่จะช่วยขับเคลื่อนให้ร่างนี้สามารถหลุดออกจากปลัดที่ว่า เพราะยิ่งเอนหลังทิ้งตัวลงไปเท่าใดยิ่งรู้สึกละลายจมจ่อมตั้งลึกลงไปทุกที คงเพราะการรอนานๆ ก็อาจจะบั่นทอนหัวใจคนที่อ่อนล้าอยู่แล้วได้เหมือนกัน

แสงไฟจากหน้าจอเล็กเท่าฝ่ามือเป็นแสงเดียวภายในห้องถึงแม้แสงจะแยงตาแต่ผมก็ไม่สามารถขยับเคลื่อนพาคัวเองไปเปิดไฟที่ดวงใหญ่กว่าได้ และเช่นกันผมก็ไม่สามารถหักห้ามใจดับไฟดวงเล็กๆ ดวงนี้ได้ แต่แล้วเสียงสวรรค์ก็ดังขึ้น ทิ้ง ! ผลแอปเปิ้ลเล็ก ๆ แบน ๆ ในมือผมสั่นระริกัว ปล่อยให้เสียงขลุ่ยทำให้อึดอัด

“สอนเสร็จแล้วหาอะไรกินกัน รออยู่ที่เดิมนะคะมารับเราค้วย >3< คิดถึงใจจะขาด”

พันธนาการและคตินิยมทุกอย่างถูกปลดปล่อยเสียสิ้นแล้ว ต่อจากนี้ไปเวลาที่เหลือของวันอันน้อยนิดนี้คงเป็นโมงยามแห่งความสุขที่ผมควรจะได้รับ และทุกการรอคอยที่ขมขื่นผมเชื่อว่าผลของมันมักหวานขึ้นเสมอ (ฉันก็หวังว่าจะเป็นเช่นนั้นนะ)

เธอคนนั้นของผม แม้อยอดคงใจ เราผ่านอะไรมาด้วยกันมาก หลายครั้งที่ชีวิตผมต้องตระกำลำบากถึงขั้นรับทุกขเวทนาแสนสาหัสสาครรจ์ เธอมีเคยกหักเพราะเราเป็นเพื่อนร่วมทางที่ติดอกติดใจเสมอมา ก้าวที่สำคัญของเธอกำลังเริ่มขึ้นหลังจากฝึกสอนและสำเร็จการศึกษาปริญญาโทในจังหวัด เพราะตำแหน่งครูคนตรีกำลังว่างงานถึงใจจริงแล้วเธอมีความต้องการที่จะสอบรับราชการครู แต่การมีเงินมาจุนเจือตนเองและครอบครัว ในระหว่างรอสอบบรรจุก็มีเรื่องที่ต้องคิดมาก เพราะความจนของคนยากที่เธอได้สัมผัสมาห่าปี (ความจริงก็จนมาทั้ง

ชีวิตที่ผ่านมา) ในมหาวิทยาลัย เป็นประสบการณ์ชีวิตที่บ่มเพาะให้เธอกล้าแกร่ง จึงจะเป็นมหาวิทยาลัยรัฐต่างจังหวัดที่ค่าเทอมถูกและค่าครองชีพต่ำ แต่สำหรับคนที่ไม่มีอะไร ๆ ก็ดูเหมือนจะเป็นอุปสรรคไปเสียทุกอย่าง

ครูสาวในชุดสีเหลือง เธอตัวเล็กและยิ้มของเธอหวานจับใจ ถึงหน้าตาจะอิดโรยเพราะความเหน็ดเหนื่อยจากการสอนมาทั้งวัน แต่ยิ้มของเธอก็ยังไม่ค่อยแผ่วคลาย คอยอุ้มชูรักเราให้หวานชื่น เธอชอบ MSX คันงามของผมแล้วกระซิบเบา ๆ ที่ข้างหูสารพัดหนุ่มคนรัก “รถแดงมันแรงเสมอ” เราวิ่งวนไปรอบเมืองเล็ก ๆ ร้านไปรษณีย์ ม. ของเราแน่นขนัด เพราะน้องใหม่เพิ่งถูกปล่อยจากการรับสมัครตราสัญลักษณ์ประจำมหาวิทยาลัย

“เธออยากกินอะไร” ผมถามเพื่อให้แน่ใจในเป้าหมายที่หมายไป “เรากินอะไรก็ได้แต่ขอเป็นเมนูต้มชดถ่องคอกหน่อย” (อะไรก็ได้เหอะๆ) “357 ร้านนี้ตื่นไปซื้อเป็ร้อร่อยมาก เธอคงชอบ เราไปกินกับลุงบ่อย ๆ” เธอมองมาทางผมแล้วพูดอย่างที่เล่นที่จริง “แหม สักสวรรค์น้อยเหลือเกินนะพ่อคุณ ข้าวสารไม่มีจะกรอกหม้อ” ผมทำได้เพียงตอบไปอย่างเงิน ๆ “คนเราต้องมีพบบปะพูดคุยกันบ้างแลกเปลี่ยนความคิดเห็น (ลุงเลี้ยงโคจะไปออกใจไหว)” ผมตบพันทันที่ “แล้ววันนี้เป็นไงบ้างที่โรงเรียนเหนื่อยมัย” เธอยิ้มแล้วตอบผมว่า “พอตัวเลย เคยสอนแต่มีขมขื่นมาเจอประหลาดแบบไปไม่เป็น แต่อย่างว่าอยู่กับเด็ก ๆ ความน่ารักก็ช่วยให้หายเหนื่อยได้เหมือนกัน” ซึ่งรอยยิ้มนี้เองที่ครั้งผมให้ทุกคนอยู่ในวงค์ และอดเสียไม่ได้ที่จะยิ้มตาม

หลังจากเลือกที่หมายได้เรียบร้อย ผมขับรถมุ่งหน้าไปยังเขตเมืองเก่าของจังหวัด ทึกถามบ้านช่องแถวนี้เมื่อผ่านเข้ามาคล้ายหลุดมาอยู่ในหนังที่เคยดูสมัยเด็ก ๆ อย่าง

แผ่นดิน ทุกครั้งที่ข้าเลือกไปมองรายรอบทางเท้าและบริเวณตึกเก่าๆ ออกคิดไปเองไม่ได้ว่าเห็นเจียมกับน้อยหน้าวิ่งเล่นกันด้วยกันอยู่แถวนั้น

ป้ายไฟชื่อร้านข้าวต้ม 357 ลอยเด่นมาแต่ไกล ทั้งที่ข้าตั้งจรรจกกับพื้นถนนคอนกรีตและสายตาผมมองผ่านทุกคนในร้านไปยังโต๊ะ ๆ หนึ่ง เหมือนเป็นกิจวัตรลุงวิวัฒน์นั่งอยู่ที่โต๊ะตัวเดิมที่ประจำของแกไม่มีผิดเพี้ยนจากวันที่เรามา นั่งดื่มสังสรรค์พูดคุยร่วมกันประจำ แต่ที่แปลกไปในวันนี้คือ ชายภูมิฐานอายุคราวพ่อที่นั่งข้างลุงเขาคือใครผมไม่คุ้นหน้าค่าตาก่อน (ไม่แปลกหรอกลุงเขาเพื่อนพ้องเยอะแยะไป)

“มา ๆ กินด้วยกัน” ผู้ใหญ่ทั้งสองไม่ถือตัวลุกขยับและเลื่อนเก้าอี้เรียกเราทั้งสอง “นี่เด็กที่ทำกิจกรรมกับผม” (ลุงมักเป็นสะพานเชื่อมต่อให้ผมพบผู้คนที่น่าสนใจมากมาย) “คนนี้หัวหน้าหวอ มีฝีมือมากเรื่องถ่ายภาพสัตว์ มาอยู่เขตอนุรักษณ์ใกล้บ้านคุณ” เราทั้งสองพินอบพิเทาพร้อมโต๊ะและรับรูปพรรณษาจากแวควงที่ไม่คุ้นเคยมาก่อนอย่างการถ่ายภาพ แต่สำหรับตัวผมแล้วเรื่องการอนุรักษ์สัตว์ป่าผมคุ้นเคยดี เพราะเติบโตมาในเขตห้ามล่าสัตว์ป่าอ่างเก็บน้ำห้วยจระเข้มาก ช่วงหนึ่งในชีวิตของพ่อเคยทำงานเป็นลูกจ้างที่นั่น และที่แห่งนั้นคงเป็นโรงบ่มเพาะให้ผมรักป่าไม้ธรรมชาติ เป็นช่วงที่ได้ใกล้ชิดสัตว์เล็กสัตว์ใหญ่ทั้งที่มีชีวิตอยู่เองตามธรรมชาติ และที่ถูกนำมาอนุบาลเพื่อปล่อยคืนสู่ป่าอันเป็นที่อยู่อาศัยอย่างแท้จริงของพวกมัน ได้รับรู้ถึงความโหดร้ายของนักล่าซึ่งหาเหตุผลมีชีวิตที่คงคาม ได้จับปืนครั้งแรกที่นั่น การรลลลลลกับผู้คนทีแวควงในบริเวณนั้นเองที่ถ่ายทอดให้ผมรักวิถีเสียงเพลงและงานเขียน (พบลุงครั้งแรกที่นั่น ไซ้ ๆ ที่นั่นจริง ๆ)

“หวอ เป็นยังไงบ้างการถ่ายรูปช่วงนี้” นกมีมากมายแล้วผมสงสัยอีกอย่างเวลาคุณนั่งนี่ไม่กลัวงูบ้างหรือ” ผู้เฒ่าผมสติกอเลาเอ่ยขึ้น

“ก็คิดครับวิวัฒน์ แต่ช่วงนี้ของปีงอกพยับค่อนข้างน้อยถ่ายนกดินเอา ปีก่อนนี้มีรังนกปากห่างได้สองหมื่นกว่ารัง ส่วนงูผมไม่ค่อยกลัวเท่าไรหรอกครับ แต่เคยมีครั้งหนึ่งผมซุ่มถ่ายนกอยู่ในทุ่งนอยน้ำที่เป็นมุ้งบังไฟร ผมว่ามันค่อนข้างมีขีดแล้ว อีहांไม่รู้งูมันยังเลื้อยมาพาดอยู่บนต้นค้อ ทีแรกก็นั่งเสียแต่ผมเรียนมาพอมิทักษะด้านการจับงูอยู่บ้างเลยรอดมาได้ ช่วงหน้าฝนอย่างนี้ก็ระวังเอาครับ โกลด์มีคนที่ต้องรับขึ้นเพราะเป็นเวลาหากินของเขา แต่ตัวที่ผมกลัวมาก ๆ นี้คือปลิง ถ้าเข้าไปในร่างกายได้นี่ยากครับ”

ได้จังหวะผมจึงถามขึ้นบ้าง “ผมได้ข่าวว่ามีงูอาจมาพักในหน่วยนี้ครับที่หวอ แล้วตัวเงินตัวทองอีกปกติ

ไม่เคยเห็น”

“ไซ้ครับ เรื่องนี้ก็น่าหนักใจอยู่ ชาวบ้านเขาเอาสัตว์ต่างถิ่นมาปล่อยก็คว่าอยู่ได้ แต่ความจริงแล้วมันก็ยึดถิ่นที่อยู่ตอนนี้ยังไม่พบบูหวอไรอย่างตัวที่เขี่ยนี้ชอบกินใบนกกเป็นธรรมชาติของเขา ซึ่งในระยะยาวอาจมีผลกระทบ”

ขณะที่เราทั้งสามคนกำลังคุยนอย่างออกรส แม่สาวน้อยที่นั่งอยู่ข้าง ๆ ผมก็กำลังดื่มคำในรสชาติของอาหารจรมลิไปว่าแก้วเหล้าทั้งสามพร่องลงไปทุกที เหล้าหมดไปแล้วหนึ่งกลม ลุงจึงวานให้ผมไปซื้อให้ที่ร้านประจำของแก “กลมหนึ่งนะ ร้านนี้ราคาถูกที่สุดแล้วในจังหวัด” ผมจึงถือเอาโอกาสนี้ไปส่งเธอเสียเลยเพราะเป็นทางผ่านเข้าหอพักของเธอพอดี

“เธอต้องเรียนรู้นะ เราเป็นเด็กต้องดูแลผู้ใหญ่ เราไม่ได้ว่านะแค่อยากให้เรียนรู้อาใจไว้” เธอยิ้มหวาน ๆ ให้โดยไม่ได้โกรธเคืองคนเฒ่าอย่างผมที่บังอาจไปสั่งสอนเธอ (ผมรักเธอมาก เพราะหายากที่ใครจะรับฟังเราได้มากมายขนาดนี้)

ผมเพิ่งลาลจากเธอคนนั้นของผม หลังจากนั้นเราทั้งสามก็ดื่มกันต่อแต่ไม่นานก็ต้องมอดมอดแยกย้าย ด้วยเวลาที่ดูจะคิดคืนเงินไปเสียแล้วสำหรับที่หวอที่ต้องเดินทางกลับที่พักที่อยู่ต่างอำเภอ “ผมฝากคุณนำทางหวอหลบถ่านหน่อยนะ ถ้าถูกเป่าเคียวจะยุ่งยากกันเสียเปล่า” คุณเขาจะดื่มมากไปเสียด้วย”

ผมขับรถลัดเลาะไปตามตรอกซอกซอยของเมืองเก่าเข้าสู่รอยต่อของเมืองใหม่ เมื่อผ่านจุดที่มีน้ำใจได้แล้วว่าผ่านด่าน ผมก็หักรถนำออกสู่ทางถนนใหญ่ ชายภูมิฐานอายุคราวพ่อที่นั่งข้างในกระบะโตโยต้าสีขาวคันเก่า (รถเจ้าหน้าที่ป่าไม้ส่วนใหญ่ก็เป็นลักษณะนี้) ก็หันหัวให้ผมเด็กคราวลูกอย่างขอมใจ รอยยิ้มของคนทำงานหนักเจือปนบนใบหน้า ทั้งที่วันนี้เขาเข้ามาเมืองมาเพื่อออกรูปนกที่เพิ่งถ่ายมาใหม่ แต่สิ่งที่เขาฝากเอาไว้คือเรื่องเล่าประสบการณ์ สิ่งที่ผมสัมผัสได้คือความรักความหลงใหลในสัตว์ป่าธรรมชาติและกรการถ่ายภาพของที่หวอ

“ส่งที่หวอเรียบร้อยครับลุง” ไม่ลืมที่จะส่งข่าวให้ลุงวิวัฒน์สบายใจ ผมเข้ามาแต่เกิดอยากสูบบุหรี่ขึ้นมา ที่เดิมหลังตึกคณะมนุษยศาสตร์ เวลานั้นที่เดิมประจำ แต่วันนี้มีผมคนเดียว เมฆาเพื่อนรักของผมไปกับข้าเจ้า (มันเรียกผู้สาวมันว่าอย่างนั้นและ “ผู้สาว” ของวัยรุ่นอีสานก็คือแฟนหรืออาจเป็นหญิงสาวที่กำลังมีความสัมพันธ์ด้วย) เสียงไอ้ตุบภาคคิดปลิ้นมาแต่ไกล (ทุกวันนี้ไม่เห็นเคยเท่าไรไอ้พวกนี้) ตึกเรียนที่สูงตระหง่านล้อมรอบคณะมนุษยศาสตร์ ผังขาวถูกขนาบด้วยตึกจอดรถซึ่งมีภาคคิดอยู่เป็นส่วนหนึ่ง ตึกใหม่คณะวิทยาการศึกษาระบบนิเวศ

ทั้งสามตึกเพิ่งสร้างเสร็จหมาด ๆ

ตึกกันด้านหลังถนนที่เป็นทางผ่านชั้นแบ่ง มีเพียงตึกคณะกรจัดการหลังเก่าคร่ำคร่าตึกเดียวที่ตั้งตระหง่านมายาวนาน นานเสียก่อนเรานักศึกษารุ่นปัจจุบันจะเกิดกันเสียอีก รูปทรงแตกต่างจากตึกที่เหลือ เป็นตึกเรียนชื่อ ๆ เหลี่ยมๆ ยาว ๆ เก๋ๆ ซึ่งกั้นระหว่างตึกทั้งสามกับสี่แยกหลักของมหาวิทยาลัย ผมจอดรถที่กึ่งกลางระหว่างตึกเก่าและใหม่นั้น

ผมสูบบุหรี่ที่ผสมเนื้อดินน้อย (ผมมีใบอนุญาตครอบครองนะ ทั้งที่เมาเหล้าอยู่ผมก็ยังอยากจะมีเพิ่มอีก) มวนแรกผ่านไปตามมาคิด ๆ ด้วยมวนสองสามและสี่มิดท้ายด้วยขมหวานที่เธอคนนั้นยัดใส่กระเป๋าก่อนเราจะร่ำลากันด้วยความรักคำหวานและการบอกลาดี ผมยัดเข้าปากเรียบร้อยเสียงเคี้ยว กระทบกับ (ทั้งที่ห้องอิมผมก็ยังยัดเข้าไปเพราะใจต้องการและความเคยชิน) ผมทิ้งห่อขมมลงถึงหลังตึกเก่า เงยหน้าขึ้นสายตาสอดลอดผ่านช่องกระจกที่เรียงยาวเป็นแถบและมองเห็นแสงไฟสลัวลอดผ่านมาจากทางคานหน้าตึก

ภายในห้องที่แสงสลัวมุกขมวิ เธอคนนั้นห้อยหัวลงมาจากฝ้าเพดาน เธอเกาะอยู่อย่างนั้นได้อย่างไร สองเข้าและสองฝ่ามือยื่นกับเพดานเหมือนเราขยับบนพื้นห้องปกติ (หาทางเหมือน ปีเตอร์ ปากเกอร์ในชุดไอ้แมงมุม) แม้เป็นเพียงเงาคำสนธิแต่ผมที่ห้อยยาวลงมาตามแรงโน้มถ่วง และทรวดทรงโค้งเว้าก็บ่งบอกว่าควรเรียกว่าเธอ

ผมตื่นตัวทันที ฤทธิ์เหล้าเหมือนถูกถอดถอนโดยพลัน ผมบิดกุญแจ MSX คันงาม ทันทีที่หัวแม่โป้งจรถที่ปุ่มสตาร์ท ไฟรถสาดไปที่ร่างนั้น รอยเสยเยยที่ถูดึงถึงใบหู ทำให้ผมสว่างคตา หรือแท้ที่จริงสิ่งที่ผมเห็นอาจเป็นเพราะฤทธิ์กัญชา “ ก็ . . . เป็น . . . ได้ ”

การตั้งชื่อช้างในหมู่บ้านช้างจังหวัดสุรินทร์

เกษมณี สืบสุข / ปริญญา จิวอินทร์ / นริศรา ดลอดพวงษ์ / รุ่งนภา ชื่นชมยิว
นักศึกษานอกไทย สาขาภาษาไทย คณะครุศาสตร์ ชั้นปีที่ 4

พลายทองใบ ช้างประจำจังหวัดสุรินทร์

บทนำ

ช้างเป็นสัตว์ที่อยู่คู่กับสังคมไทยมาเป็นเวลานาน จังหวัดที่อุดมสมบูรณ์ไปด้วยช้างหรือมีประวัติเกี่ยวกับช้างที่ใช้รูปช้างเป็นตราประจำจังหวัด ได้แก่ จังหวัดสุรินทร์ ใช้ตราพระอินทร์ทรงหลังช้างซึ่งประดิษฐานบนแท่น อีกทั้งจังหวัดสุรินทร์ยังถือว่ามีหมู่บ้านช้างที่ใหญ่ที่สุดในประเทศ คือหมู่บ้านตากลาง ตำบลกระโพ อำเภอท่าตูม ซึ่งมีวิถีชีวิตที่ผูกพันกับช้างมาหลายชั่วอายุคน ในทุก ๆ ปี ช้างที่หมู่บ้านช้างตากลางจะได้รับการฝึกฝน เพื่อร่วมแสดงในงานช้างของจังหวัดสุรินทร์ นับว่าเป็นงานระดับประเทศ มีนักท่องเที่ยวมากมายให้ความสนใจ

นอกจากตัวช้างจะมีความสำคัญต่อสังคมไทยแล้ว ชื่อของช้างนั้นก็มีความสำคัญเช่นกัน เพราะชื่อเป็นสิ่งสำคัญที่ใช้แทนคนสัตว์สิ่งของ การตั้งชื่อเป็นเรื่องสำคัญเรื่องหนึ่ง และชื่อที่ตั้งนั้นก็นิยมให้ความหมายในเชิงบวกเพราะถือว่าใครเรียกชื่อนั้นก็เท่ากับเป็นการเพิ่มสิริมงคลให้แก่เจ้าของชื่อ ไม่ว่าจะเป็นการตั้งชื่อคน สัตว์ สิ่งของ หรือสถานที่ก็ตาม แต่ละชื่อต่างมีความหมายโดยนัยสื่อถึงวัฒนธรรมความเชื่อและยังสะท้อนวิถีบุคคลหรือชุมชนนั้น ๆ นอกจากนี้ยังมีนัยบ่งบอกเพศ หมู่บ้านช้างจังหวัดสุรินทร์ถือเป็นหมู่บ้านที่เลี้ยงช้างที่ใหญ่ที่สุดในประเทศ อีกทั้งยังมีช้างประจำจังหวัดที่มีชื่อเสียง คือพลายทองใบ เป็นช้างวัย ๔๖ ปี มีความสูงกว่า ๓ เมตร มีงาที่สวยงาม ยาวประมาณ ๒ เมตร ๑๐ เซนติเมตร ถือเป็นช้างที่ผ่านกิจกรรมสำคัญของทางจังหวัดมาหลายงาน เช่น การโฆษณาผลิตภัณฑ์เครื่องตีเหล็กของฮอหลอของบริษัท ไทยเบฟเวอเรจ จำกัด และการถ่ายทำภาพยนตร์เรื่องตำนานสมเด็จพระนเรศวรมหาราช

พระนเรศวรมหาราช ดังนั้น กลุ่มผู้ศึกษา จึงรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับชื่อช้าง ได้แก่ ที่มาของการตั้งชื่อช้าง วิธีการตั้งชื่อช้าง และค่านิยมในการตั้งชื่อช้าง เพื่อสะท้อนถึงความสำคัญของช้างผ่านชื่อที่ได้รับรวบรวมมาทั้งหมดจำนวน ๓๕ ชื่อ โดยการสัมภาษณ์ควาญช้างหรือ คนดูแลช้างที่หมู่บ้านช้างตากลาง จังหวัดสุรินทร์

ที่มาของการตั้งชื่อช้าง

การตั้งชื่อช้างเป็นสิ่งที่คุณควาญช้างให้ความสำคัญอย่างหนึ่ง เนื่องจากชื่อเป็นสิ่งบ่งบอกตัวตน การตั้งชื่อช้างส่วนใหญ่มีที่มาจากความชอบของคุณควาญช้างที่ดูแลช้าง ที่มาของชื่อช้างในบางส่วนมาจากชื่อเดิมโดยกำเนิด เนื่องจากช้างบางเชือกในหมู่บ้านช้างจังหวัดสุรินทร์ควาญช้าง มีการซื้อขายต่อมาจากที่อื่น จึงทำให้ช้างคุ้นเคยกับชื่อนั้นตั้งแต่แรกเกิด ด้วยเหตุนี้จึงทำให้ควาญช้างไม่สามารถเปลี่ยนชื่อเดิมได้ ดังนั้น การตั้งชื่อช้าง สามารถแบ่งที่มาและวิธีการตั้งออกเป็น ๕ หมวด ดังนี้

๑. การตั้งชื่อตามเหตุการณ์

การตั้งชื่อส่วนมากจะมีเหตุการณ์หรือต้นกำเนิดของสิ่งต่าง ๆ มาเกี่ยวข้อง การศึกษาแสดงให้เห็นว่าการตั้งชื่อนั้นควาญช้างได้ให้ความสำคัญกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับช้างแต่ละเชือก ชื่อที่ได้มาจากเหตุการณ์ในขณะนั้น เช่น ๑) พังวันเสด็จ เป็นชื่อที่ได้มาจากเหตุการณ์เมื่อครั้งที่กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมชมหมู่บ้าน

ข้างจังหวัดสุรินทร์ ต่อมาเปลี่ยนจากฟังวันเสด็จเป็น ฟังขวัญสุรินทร์ โดยผู้ว่าราชการจังหวัดสุรินทร์ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๔ **๒) พลายบุญรอด** ชื่อนี้ได้มาจากเหตุการณ์เมื่อครั้งที่ข้างเชือกนี้กำลังล้ม แต่ได้แคล้วจากความตายจึงเป็นที่มาของชื่อพลายบุญรอดในปัจจุบัน **๓) พลายมงคล** ชื่อนี้ได้มาเพราะข้างเชือกนี้ได้คล้องในวันคล้ายวันเฉลิมพระชนมพรรษาของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร หรือวันพ่อแห่งชาติ ซึ่งตรงกับวันที่ ๕ ธันวาคม ของทุกปี คนไทยถือกันว่าวันนี้เป็นวันมงคลของไทย ด้วยเหตุนี้จึงได้ชื่อว่าพลายมงคล **๔) พลายแสนคำ** ชื่อนี้ได้มาเนื่องจากข้างเชือกนี้มีถิ่นกำเนิดอยู่ที่สามเหลี่ยมทองคำซึ่งตั้งอยู่ทางภาคเหนือของประเทศไทย **๕) ฟังโมคือ** ชื่อนี้ได้มาจากถิ่นกำเนิดที่อยู่ทางภาคเหนือของข้างเชือกนี้ **๖) ฟังลีนา** ชื่อที่ได้มาจากการที่แม่ของฟังลีนาได้ให้กำเนิดฟังลีนาใกล้กับโรงแรมจูลีนา ในแถบกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

จะเห็นได้ว่า ความข้างให้ความสำคัญกับเหตุการณ์ที่ข้างแต่ละเชือกได้ประสบพบเจอ จึงนำมาสู่การใช้เหตุการณ์นั้น ๆ มาตั้งชื่อให้กับข้างของตน

๒. การตั้งชื่อตามบุคคล

ชื่อข้างแต่ละเชือกพบว่ามีคนนำชื่อของบุคคลมาตั้ง ทั้งบุคคลในครอบครัวของความข้าง และบุคคลที่มีชื่อเสียง อีกทั้งยังตั้งชื่อให้คล้องจองกับสมาชิกในครอบครัวของข้างเชือกนั้น ๆ ได้แก่ **๑) ฟังดอกเหมย** เป็นชื่อที่ได้จากการนำชื่อลูกสาวของความข้างมาตั้ง เนื่องจากความข้างมีความผูกพันกับข้างที่ตนเลี้ยง ข้างจึงเปรียบเสมือนบุคคลในครอบครัว **๒) ฟังจันทร์ทิพย์** ซึ่งเป็นชื่อที่ความข้างได้นำชื่อของนักแสดงที่ชื่อว่า **พรทิพย์** มาตั้งเป็นชื่อข้าง เนื่องจากนักแสดงหญิงคนนี้นักำลังโด่งดังเมื่อ ๓๐ ปีที่ผ่านมา **๓) ฟังญาญา** ตั้งชื่อข้างเชือกตามนักแสดงหญิงที่ตนชื่นชอบ คือ ญาญา อุรัสยา สเปอแมน **๔) พลายหนุ่มเสก** เป็นชื่อที่ได้มาจากนักร้องชื่อดังอย่างเสก โลโซ ที่กำลังมีชื่อเสียงขณะนั้น **๕) ฟังลำไย** เป็นชื่อที่ความข้างนำมาจากนักร้องหญิงที่ขับร้องเพลงคุณลำไย **๖) ฟังจินตหรา** เป็นชื่อที่มาจากการที่ข้างเชือกนี้ชอบกินแตงโม และในขณะนั้น นักร้องหญิงชื่อจินตหรากำลังโด่งดังในบทเพลงแตงโม ความข้างจึงนำชื่อจินตหรามาตั้งเป็นชื่อของข้างเชือกนี้ **๗) ฟังอรัย** เป็นชื่อที่ได้มาจากนักร้องลูกทุ่งชื่อว่า ต่าย อรทัย **๘) พลายแสนคำ** ซึ่งมีพ่อชื่อพลายแสนสุข ความข้างจึงตั้งชื่อให้สอดคล้องกับพ่อ **๙) พลายแสนคุณ** ซึ่งมีพ่อชื่อพลายแสนสุข อีกทั้งยังเป็นพี่น้องกับพลายแสนคำแต่แม่คนละแม่ความข้างจึงตั้งชื่อให้สอดคล้องกับพ่อและพี่ **๑๐) พลายคำแพง** มีพ่อชื่อว่าพลายทองคำ ความ

ข้างจึงตั้งชื่อให้คล้องกับพ่อ โดยการใช้คำว่า ‘คำ’ ดังนั้น การตั้งชื่อตามบุคคลถือว่ามีอิทธิพลอย่างมากในการตั้งชื่อข้างแต่ละเชือก ทั้งชื่อบุคคลที่มีชื่อเสียงและชื่อบุคคลในครอบครัวของทั้งความข้างและครอบครัวของข้างเอง

๓. การตั้งชื่อลักษณะของข้าง

การตั้งชื่อตามลักษณะของข้าง พบว่ามีการตั้งตามทั้งลักษณะภายนอกและลักษณะภายในของข้าง โดยลักษณะภายในคือ นิสัยหรือพฤติกรรมที่ข้างแสดงออก ส่วนลักษณะภายนอกคือ รูปร่าง ลักษณะที่สามารถมองเห็นได้จากภายนอก การตั้งชื่อตามลักษณะภายนอก และการตั้งชื่อตามลักษณะภายใน เช่น **๑) ฟังจับแจง** เป็นชื่อที่ได้มาเพราะข้างเชือกนี้เป็นข้างเพศเมีย การตั้งชื่อของความข้างมีความต้องการบอกรถึงความสวยงาม ความน่ารักของเพศหญิงหรือสัตว์เพศเมีย **๒) ฟังหมวย** ตั้งตามลักษณะของข้างที่มีความน่ารัก และต้องการให้ข้างมีลักษณะน่ารักตามชื่อ **๓) พลายงาม** เป็นชื่อที่ได้จากลักษณะภายนอกเช่นกัน เนื่องจากมีลักษณะสวยงาม **๔) ฟังแฮปปี้** เป็นข้างที่มีนิสัยดี ความข้างจึงตั้งชื่อว่าแฮปปี้ เพราะอยากให้มีความสุขดี ไม่ดูร้าย

ลักษณะของข้างส่งผลต่อการตั้งชื่อ เพราะความข้างเชื่อว่าถ้าตั้งชื่อดี ข้างจะมีลักษณะนิสัยดีเป็นสิริมงคลแก่ตัวข้าง และการตั้งชื่อให้มีความหมายที่ตรงข้ามกับลักษณะหรือพฤติกรรมของความข้างความข้างจะถือเป็นการแก้เคล็ดอย่างหนึ่ง เพราะเชื่อว่าถ้าตั้งชื่อให้ตรงข้ามกับลักษณะหรือพฤติกรรมจะทำให้ลักษณะนิสัยเปลี่ยนไปตามชื่อที่ตั้ง

๔. การตั้งชื่อเพื่อความเป็นสิริมงคล

การตั้งชื่อข้างมีความคล้ายคลึงกับการตั้งชื่อบุคคล นั่นคือ การตั้งชื่อให้มีความหมายที่เป็นสิริมงคลเหมือนกับการตั้งชื่อบุคคลหรือชื่อทั่วไปเพื่อให้เป็นสิริมงคลแก่ตัว เช่น **๑) ฟังบุญชู** เป็นชื่อที่มีความหมายเป็นสิริมงคล และความข้างเชื่อว่าชื่อนี้ช่วยค้าคุณเลี้ยงข้าง ประกอบกับเมื่อตั้งชื่อข้างเชือกนี้ได้ให้กำเนิดลูกข้างอีกสองเชือกซึ่งเป็นข้างแฝด ความข้างจึงเชื่อว่าข้างเชือกนี้มีบุญคอยอุ้มลูกข้างมาสู่ความข้าง **๒) พลายนำโชค** เป็นชื่อที่ความข้างเชื่อว่ามีความเป็นสิริมงคลแก่ข้างและตน จึงตั้งชื่อนำนำโชคเพื่อเป็นการนำโชคต่าง ๆ เข้ามาในชีวิต

ดังนั้นการตั้งชื่อให้มีความหมายที่เป็นสิริมงคลก็สามารถพบได้ในชื่อข้าง เนื่องจากคนไทยมีความเชื่อว่าถ้าชื่อมีความหมายที่ดี จะพบเจอแต่สิ่งที่ดีเหมือนกับชื่อ

๕. การตั้งชื่อตามพิธีกรรมเสี่ยงทาย

การตั้งชื่อข้างนอกจากความข้างจะเป็นผู้ตั้งให้โดยตรงแล้ว ยังมีพิธีกรรมเสี่ยงทายชื่อข้าง โดยข้างจะเป็นผู้เลือกทานอาหารที่ความข้างเตรียมไว้ พร้อมกับปูกชื่อที่ความข้างต้องการไว้ในอาหารนั้น ๆ ซึ่งหม้อข้างจะเป็นผู้ที่พินิจสุ่มขวัญ จากนั้นปล่อยให้ข้างเลือกทานอาหารที่ต้องการ เมื่อข้างทานอาหารชนิดไหนก็ตามที่มีชื่อที่ความข้างตั้งให้ปูกอยู่ ข้างเชือกนั้นจะมีชื่อตามที่ได้เลือกทาน เช่น ข้างเลือกทานอ้อยที่มีชื่อทันใจปูกอยู่ ข้างเชือกนั้นจะชื่อว่าทันใจตามชื่อที่ปูกอยู่บนอาหาร จากการศึกษา พบว่ามีข้างที่ได้ชื่อจากการเสี่ยงทายจำนวนมาก เช่น ทองใบ หม่อมสุรินทร์ บัวเงิน ดุณา ทันใจ คำแสน นำโชค ขวัญเมือง คำมูล ทำตุม ดอกเหมย วันเพ็ญ มาลัยทอง และพฤกษา ซึ่งพิธีเสี่ยงทายชื่อข้างนั้นผู้ที่ทำพิธีได้ต้องเป็นหม้อข้างเท่านั้น จึงได้รับความนิยมในอดีต แต่ปัจจุบันไม่ได้รับความนิยมเนื่องจากไม่มีทายาทของหม้อข้างมาสืบทอดต่อทำให้พิธีเสี่ยงทายไม่ได้รับความนิยมในปัจจุบัน

สรุป

การศึกษาการตั้งชื่อข้างในหมู่บ้านข้างจังหวัดสุรินทร์ พบว่าที่มาและวิธีการตั้งชื่อข้างนั้น มี ๕ วิธี ดังนี้ **๑. การตั้งชื่อตามที่มาหรือเหตุการณ์** **๒. การตั้งชื่อตามบุคคล** **๓. การตั้งชื่อตามลักษณะของข้าง** **๔. การตั้งชื่อให้เป็นสิริมงคล** และ **๕. การตั้งชื่อตามพิธีกรรมเสี่ยงทาย** ส่วนใหญ่วิธีการตั้งชื่อจะขึ้นอยู่กับคนเลี้ยงข้างหรือความข้างเป็นส่วนใหญ่ เมื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์ค่านิยมของการตั้งชื่อพบว่า การตั้งชื่อตามค่านิยมเกี่ยวกับพิธีกรรมเสี่ยงทายมีมากที่สุด รองลงมาคือ ค่านิยมเกี่ยวกับบุคคล ค่านิยมเกี่ยวกับที่มา ค่านิยมเกี่ยวกับลักษณะของข้าง และสุดท้ายค่านิยมเกี่ยวกับความเป็นสิริมงคล

ประชาธิปไตยบนเส้นขนาน : มือปืนสีเทา ใต้เงาเพด็จการ

ธนากรณ์ ศรีไชย

ในอุดมการณ์และการปฏิบัติหน้าที่อันแตกต่าง
ถือว่าเป็นเส้นทางที่คู่กันมาตั้งแต่แรกเริ่มจวบจน
ช่วงสุดท้ายของการทำงานที่ไม่มีวันมาบรรจบ
กัน แต่แล้วด้วยลักษณะนิสัยเด็ดเดี่ยว เข้มแข็ง
และทะนงต่อความรับผิดชอบในหน้าที่ ยึดมั่น
ในแนวคิดอันสุดโต่งของทั้งคู่ ทำให้พวกเขาได้
เปลี่ยนบทบาทจากศัตรูกลายเป็นมิตรแท้อย่าง
ไม่น่าเชื่อ

ประชาธิปไตยบนเส้นขนาน เป็นการจำลอง
เหตุการณ์ทางการเมืองในประวัติศาสตร์ชาติไทย
ตั้งแต่ประเทศสยามเปลี่ยนแปลงการปกครอง
จากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์เป็นระบอบ
ประชาธิปไตย เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๗๕ จนกระทั่ง
เหตุการณ์พฤษภาทมิฬ ปี พ.ศ. ๒๕๓๕ เรื่องราว
ระหว่างนี้จะถูกเชื่อมต่อและดำเนินเรื่องจากชาย

สองคน ในแต่ละตอนจะมีอาร์มภทเพื่อชี้แนะ
แนวทางของเนื้อหานั้น ๆ ว่าจะดำเนินเรื่อง
ต่อไปอย่างไร ด้วยกลวิธีเขียนที่มีเอกลักษณ์เฉพาะ
ตัวของ **วินทร์ เลียววาริณ** ในวงการนักอ่านจะ
เป็นที่รู้จักโดยทั่วกัน เรียกสั้น ๆ ว่า อาวินทร์
หนังสือนวนิยายเล่มนี้ จัดอยู่ในประเภทบันเทิงคดี
วางจำหน่ายในปี พ.ศ. ๒๕๓๗ ต่อมาได้รับรางวัล
นวนิยายดีเด่นจากคณะกรรมการหนังสือแห่งชาติ
ปี ๒๕๓๘ และได้รับรางวัลซีไรต์ในปี ๒๕๔๐ จึง
เป็นเหตุผลให้ประชาธิปไตยบนเส้นขนานเป็น
หนังสือ ๑ ใน ๑๐๑ เล่ม ในดวงใจนักอ่านและ
นักเขียน จัดโดยสมาคมนักเขียนแห่งประเทศไทย
และมียอดจำหน่ายกว่า ๑๕๐,๐๐๐ เล่ม

นวนิยายเชิงการเมืองไทยเรื่องนี้สะท้อน
ให้เห็นความจริงของเหตุการณ์สำคัญใน

ชื่อหนังสือ ประชาธิปไตยบนเส้นขนาน
ผู้เขียน วินทร์ เลียววาริณ
จำนวนหน้า 304 หน้า
ราคา 195 บาท
พิมพ์ครั้งแรก 2537
สำนักพิมพ์ 113

“ ห นึ่ง ค น พู พื ก ก ษ ส น ต ร ษ ก ร นั ก แ ม่ น ปื น ต ำ แ ห่ น ึ่ง มื อ ป ร ำ บ ห นึ่ง ค น จ ร ร ำ ย กั มี ชื อ เ ลี ย ง ใ ก ึ่ง ด ึ่ง ช น ิ ด จั บ ต ัว ไ ด ้ ย ำ ก ”

ประวัติศาสตร์ไทย ที่มีตัวละครสมมติสองคน คือเสื่อ
ย้อยกับจำด้อย ชายฉกรรจ์ทั้งคู่ดำเนินแนวคิดและ
อุดมการณ์ที่เป็นไปตามความเชื่อมั่นของตนเอง แต่
มีเป้าหมายเดียวกันคือต้องการประชาธิปไตยเต็ม
ใบ แม้ทั้งคู่จะดำเนินการคนละแนวทาง คนละวิธีการ

อย่างไรก็ตาม การจัดอำนาจของคอมมิวนิสต์ให้หมด
ไปได้ คือต้องใช้ประชาธิปไตยที่แท้จริงเท่านั้น ทั้งหมด
ทั้งหมดนี้จึงนำไปสู่การกล่าวถึงลักษณะนิสัยและหน้าที่
ความรับผิดชอบของชายทั้งคู่ที่ต่างกัน ด้วยบทบาท
ทางการเมืองจึงจำต้องอยู่คนละฝ่าย ถึงแม้ว่าในแต่ละ
ครั้งที่ได้พบเจอกันเพราะเหตุบังเอิญ ทั้งคู่ก็จะกลายเป็น
มิตรแท้กันในทุกครั้งไป สภาพเหตุการณ์เช่นนี้ ทำให้เห็น
ได้ว่าการเมืองอันผันผวน ไม่มีมิตรแท้หรือศัตรูที่ถาวร แม้
คนที่คิดจะแข่งฆ่ากันยังสามารถกลายมาเป็นเพื่อนกันได้

สำหรับประชาธิปไตยบนเส้นขนานเล่มนี้ มิได้มี
เจตนาสร้างความบิดเบือนของเหตุการณ์สำคัญใน
ประวัติศาสตร์แต่อย่างใด เพียงแต่ต้องการเพิ่มความ
เข้มข้นของความจริงให้น่าอ่าน และเป็นการบันทึก
เหตุการณ์นั้น ๆ ไว้เพื่อให้คนรุ่นหลังได้ศึกษา ได้ทำความเข้าใจ
รับรู้ถึงพฤติกรรมนักการเมืองในอดีตว่าพวกเขา
เหล่านั้นได้สร้างเหตุการณ์อันทำให้คนไทยทั่วประเทศ
เจ็บปวดไว้อย่างไร และเหตุการณ์ที่แสดงให้เห็นว่า
เหตุการณ์ทางการเมืองในประวัติศาสตร์นั้นสำคัญ
ต่อการศึกษา คือเหตุการณ์ใน พ.ศ. ๒๔๗๕ ประเทศ
สยามหลังจากการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการปกครอง
จากระบบสมบูรณาญาสิทธิราชย์มาเป็นระบอบ
ประชาธิปไตยนั้น เกิดเหตุการณ์ไต่ขึ้นในเวลาต่อมาบ้าง
และกระทบถึงสถานการณ์บ้านเมืองอย่างไร จวบจน
เหตุการณ์พฤษภาทมิฬ ในปี พ.ศ. ๒๕๓๕ สำหรับกลุ่ม
คนที่ร่วมมือกันในการเปลี่ยนแปลงระบอบจะสามารถ
ดำเนินวิถีไปในรูปแบบประชาธิปไตยเต็มใบได้หรือไม่
และกลไกทางการเมืองในอดีตนั้นดำเนินไปในทิศทางใด

งล่อประวัติศาสตร์ที่หมุนเวียนอยู่ตลอดตั้งแต่อดีตจนถึง
ปัจจุบัน สะท้อนให้เห็นว่ากลไกนี้เปรียบเสมือนการฉาย
หนังเข้าไปเข้ามา อันเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับบทบาทของ
นักการเมืองที่ลุ่มหลงอำนาจเงินทอง แม้จะเกิดเรื่องราว
ซุลมุน นองเลือด และการเรียกร้องจากนักเรียนนักศึกษา
ก็ไม่มียุทธศาสตร์เมืองคนใดได้เรียนรู้เกี่ยวกับบทเรียนอัน
ซับซ้อนนั้น ในทุก ๆ การแต่งตั้งตำแหน่งนายกรัฐมนตรี
คนใหม่ขึ้น หนังสือนวนิยายเล่มนี้จะเล่าถึงเหตุการณ์
ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการได้มาซึ่งการยึดอำนาจ
ทำการปฏิวัติ รัฐประหาร เป็นการใช้อำนาจในการตั้งตน
เพื่อดำรงตำแหน่งนั้น ๆ อย่างภาคภูมิใจ แต่หากรู้ไม่ว่า ชีวิต
ของการเริ่มต้นการมีอำนาจเป็นเช่นนี้แล้ว ก็ไม่ต่างจาก
การนอนกอดระเบิดเวลา นอนหลับได้ไม่เต็มอิ่ม เปรียบ
เสมือนฝันร้ายที่ติดตัวไปตลอดจนกระทั่งถึงวินาทีสุดท้าย
ของชีวิต

จากทั้งหมดที่กล่าวมาข้างต้น จึงเป็นเหตุผลสำคัญที่
ดิฉันต้องการแนะนำหนังสือนวนิยายรางวัลซีไรต์ เรื่อง
“ประชาธิปไตยบนเส้นขนาน” ให้ปรากฏแก่สายตา
เพื่อนร่วมชะตากรรม ‘เด็กรุ่นใหม่’ ที่เพียบพร้อมไป
ด้วยความรู้ ศึกษาเหตุการณ์ประวัติศาสตร์ที่ซ้ารอยเรื่อย
มา เพื่อประกอบการตัดสินใจจับปากกาฆ่าเผด็จการให้
หมดไปจากประเทศไทยของเราเสียที หลงเหลือไว้เพียง
ประชาธิปไตยที่แท้จริงอันเต็มใบที่บริสุทธิ์และคุ้มครอง
สิทธิคนไทยทุกคนให้ปลอดภัยและเจริญก้าวหน้าทาง
สังคม เศรษฐกิจรวมไปถึงวิถีชีวิตพอเพียง เพื่อความเป็น
เอกภาพในการดำเนินชีวิตอย่างปกติสุขของสังคมไทย
และสามารถก้าวข้าม ‘วงจรอุบาทว์’ นี้ไปด้วยกันอย่าง
สุจริตเที่ยงธรรม

กิจกรรม โครงการ ต่าง ๆ

สาขาวิชาภาษาไทยจัดแข่งขันประชันสัปดาห์กลอนสดระดับอุดมศึกษาวันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2562 ณ ห้องประชุมพุทธรักษามหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ โดยมีคณะกรรมการตัดสิน 3 ท่าน คือ อาจารย์ขมัยกร แสงกระจ่าง ศิลปินแห่งชาติสาขาวรรณศิลป์ อาจารย์สถาพร ศรีสังข์จิ้ง ศิลปินแห่งชาติสาขาวรรณศิลป์ และ คุณพินิจ นิลรัตน์ อุปนายกสมาคมนักเขียนแห่งประเทศไทย

สาขาวิชาภาษาไทยร่วมกับสำนักศิลปะและวัฒนธรรมมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ จัดเสวนาวิชาการเรื่อง **พลังและคุณค่าของประวัติศาสตร์กับการสร้างสรรค์วรรณกรรมร่วมสมัย** วันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2562 ณ ห้องประชุมพิมานราชพลักษณ์มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ผู้ร่วมเสวนา **คุณจันทร์ยวีร์ สมปรีดา (รวมแพง)** ผู้แตงนวนิยายเรื่อง **บุพเพสันนิวาส** ดำเนินรายการโดย ผศ.ดร.บุญย์เสนอ ตริวิเศษ

โครงการเสริมศักยภาพนักศึกษาด้านการสร้างสรรค์วัฒนธรรมศิลปะการแสดง สาขาวิชาภาษาไทยร่วมกับสำนักศิลปะและวัฒนธรรมมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ วิชาการโดย **หญิงลี ศรีจุมพล** ดำเนินรายการโดย ผศ. ดร. บุญย์เสนอ ตริวิเศษ ณ วันที่ 26 กรกฎาคม 2562 ณ ห้องประชุมพิมานราชพลักษณ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

กิจกรรมไหว้ครูประจำปีการศึกษา 2562 สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ วันที่ 8 มิถุนายน พ.ศ. 2562 ณ ห้องประชุมวิชาอุตสาหกรรม

หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย รับการตรวจประกันคุณภาพการศึกษาประจำปี 2561 ห้องประชุมสาขาวิชาภาษาไทย อาคาร 25 มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ โดยมีคณะกรรมการประเมิน 3 ท่าน คือ ผศ.ดร.เชษฐา จักรไชย ประธานกรรมการ ผศ.ดร. นิตานาจ โสภภาพ กรรมการ อาจารย์ ดร. มาลัยวัลย์ ตรีโมกข์ กรรมการ

โครงการส่งเสริมสนับสนุนรูปแบบกระบวนการเรียนการสอนสู่โลกศตวรรษที่ 21 :

สาขาวิชาภาษาไทย จัดโครงการส่งเสริมสนับสนุนกระบวนการเรียนการสอนสู่โลกศตวรรษที่ 21 ในหัวข้อ การฝึกอบรมการสอนภาษาไทยสำหรับชาวต่างประเทศ วันที่ 16-17 กุมภาพันธ์ 2562 ณ ห้องประชุมศิลาลัย สำนักศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ วิทยากรโดย รศ.นวลทิพย์ เพิ่มเกษร คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

โครงการส่งเสริมสนับสนุนรูปแบบกระบวนการเรียนการสอนสู่โลกศตวรรษที่ 21 สาขาวิชาภาษาไทย

“โครงการฝึกอบรม”

การสอนภาษาไทยสำหรับชาวต่างประเทศ

วิทยากร รศ.นวลทิพย์ เพิ่มเกษร คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

16-17 กุมภาพันธ์ 2562 ณ ห้องประชุมศิลาลัย สำนักศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ดำเนินการโดย สาขาวิชาภาษาไทย คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สาขาวิชาภาษาไทยจัดโครงการส่งเสริมสนับสนุนกระบวนการเรียนการสอนสู่โลกศตวรรษที่ 21 ในหัวข้อการ อ่านคิดพินิจวรรณกรรม ระหว่างวันที่ 23-24 กุมภาพันธ์ 2562 ณ ห้องประชุมขวัญข้าว มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ วิทยากรโดย รศ.ดร.ธัญญา สังขพันธ์ธานี ศิลปินแห่งชาติ สาขาวรรณศิลป์ ประจำปี 2559

โครงการส่งเสริมสนับสนุนรูปแบบกระบวนการเรียนการสอนสู่โลกศตวรรษที่ 21 สาขาวิชาภาษาไทย

“โครงการอบรม”

อ่านคิดพินิจวรรณกรรม

วิทยากร รศ.ดร.ธัญญา สังขพันธ์ธานี “นุจรีย์ ธีรญา” นักเขียนอิสระ ประจำปี 2530 ศิลปินแห่งชาติ สาขาวรรณศิลป์ ประจำปี 2559

23-24 กุมภาพันธ์ 2562 ณ ห้องประชุมขวัญข้าว อาคารศิลปวัฒนธรรม คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ดำเนินการโดย สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สาขาวิชาภาษาไทย จัดโครงการส่งเสริมสนับสนุนกระบวนการเรียนการสอนสู่โลกศตวรรษที่ 21 ในหัวข้อ จัดโครงการปฐมนิเทศนักศึกษาใหม่ และปรับพื้นฐานภาษาและวรรณกรรม วันที่ 11 กรกฎาคม พ.ศ. 2562 ณ ห้องประชุมชั้น 2 อาคารเอนกคุณาคาร (RAJABHAT Complex) วิทยากรโดย อาจารย์ต่อศักดิ์ กาญจนทรัพย์สิน กลุ่มจิตวิทยาและการแนะแนว คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

“โครงการปฐมนิเทศนักศึกษาปี ๑๖”

ยินดีต้อนรับนักศึกษาใหม่สาขาวิชาภาษาไทยปีการศึกษา ๒๕๖๒

๑๑ กรกฎาคม ๒๕๖๒ ห้องประชุมชั้น 2 อาคารเอนกคุณาคาร(RAJABHAT COMPLEX) โดย สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

งานวรรณกรรมสัมพันธ์อาเซียน: I WAS BORN TO BE YOURS

สมาคมนักเขียนแห่งประเทศไทย ร่วมกับสำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย กระทรวงวัฒนธรรม จัดงาน วรรณกรรมสัมพันธ์อาเซียน พร้อมกับการเปิดตัวหนังสือวรรณกรรมอาเซียนคัดสรร I was born to be yours เมื่อวันที่ 24 สิงหาคม 2562 ณ หอศิลป์ร่วมสมัยราชดำเนิน กรุงเทพฯ งานนี้ที่ ๆ ชั้นปีที่ 4 ที่ได้มีโอกาสเข้าร่วมงานนี้ จึงอยากบอกเล่าถึงประสบการณ์และความประทับใจให้หน่อย ๆ และผู้ติดตาม ภาไทย ได้ร่วมสัมผัสค่ะ

พี่ปลา (เอกศกน กุณพลา)

“ การเข้าร่วมโครงการวรรณกรรมสัมพันธ์อาเซียนในครั้งนี้ มีความรู้สึกที่ทั้งได้รับและได้รู้อะไรหลายอย่างในชีวิตที่เราไม่คิดว่าจะได้รู้ วรรณกรรมเรื่องสั้นที่ผู้เขียนแต่ละประเทศในภูมิภาคอาเซียนทั้ง 10 ประเทศ ได้นำเสนอนั้น ทำให้เรามองเห็นความรักในหลายแง่มุม ว่าความรักนั้นเกิดขึ้นได้กับทุกสิ่งที่เป็นสิ่งมีชีวิตบนโลก ไม่จำกัดว่ามีเพียงมนุษย์ที่จะรู้จักมีความรัก นิยามความรักของหลายคนเปลี่ยนแปลงไปตามวัย ตามอายุ ตามประสบการณ์ ย่อมไม่มีอะไรเป็นกฎตายตัวในเรื่องความรัก แต่ความรักนั่นเองเป็นสิ่งสร้างความสามัคคี และเป็นสิ่งค้ำจุนโลก ไม่มีมนุษย์คนใดอยู่โดยปราศจากสิ่งนี้ **“ความรัก”**

ไพฑูริย์ ธัญญา (รศ.ดร.ธัญญา สังขพันธานนท์) ตัวแทนนักเขียนไทยได้กล่าวว่า “เรารู้จักความรัก เราต้องรู้จักความไม่รักด้วย” คำกล่าวนี้นักเขียนรู้สึกเห็นด้วยอย่างยิ่ง ไม่ใช่แค่ความรักเท่านั้นที่มีสองด้าน หลายอย่างบนโลกนี้ย่อมมีสองด้านเสมอ ทำให้ข้าพเจ้าคิดถึงประโยคเหล่านั้นถึงความหมายอื่นที่แฝงอยู่ในประโยค รู้สึกว่าได้รับแนวคิดดี ๆ จากนักเขียนทุกคน เหมือนได้เปิดมุมมองใหม่ที่ข้าพเจ้าไม่คิดว่าจะมีอยู่ในตัวเอง”

“

การเข้าร่วมงาน วรรณกรรมสัมพันธ์อาเซียนในครั้งนี้ ฉันรู้สึกตื่นเต้นมากที่จะได้เจอนักเขียนที่เป็นตัวแทนแต่ละประเทศทั้ง 10 ประเทศ นี่เป็นครั้งแรกที่ฉันจะได้มีโอกาสพบนักเขียนจากต่างประเทศอย่างใกล้ชิด สิ่งที่ทำให้ฉันประทับใจมากในงาน คือการได้รับหนังสือ “I was born to be yours” ซึ่งนักเขียนแต่ละคนได้นำเสนอเรื่องสั้นของตัวเองให้ผู้ที่มาร่วมงานเข้าใจแก่นแท้ของเรื่องสั้นแต่ละเรื่อง คำพูดของนักเขียนหลาย ๆ คน ช่วยปลูกความอยากจะค้นหาคำตอบในตัวฉัน ให้กลับมาทำงานอีกครั้ง

สิ่งที่ฉันได้ฟังจากการเข้าร่วมงานครั้งนี้ ประโยคหนึ่งที่นักเขียนได้อ่านให้คนที่มาร่วมงานฟัง ความว่า **“ถ้าฉันมีรักทั้งสองรัก รักหนึ่งได้ทำให้ชีวิตฉันสมบูรณ์ แต่รักที่สองจะเป็นการทำลายฉันหรือเปล่า มาถึงตอนนี้ฉันคงจะไม่มีโอกาสรู้อีกแล้ว”** ฉันยอมรับเลยว่า ฉันก็ไม่เข้าใจคำกล่าวนี้ออก แต่เพราะความไม่เข้าใจนี้แหละ มันยิ่งทำให้ฉันอยากจะค้นหาคำตอบ และ**ฉันคิดว่าการที่ฉันจะพบคำตอบได้นั้น ฉันจะต้องอ่านหนังสือ** ”

พี่ย (วริญญา ทวีนิทัศน์)

“

วรรณกรรมเป็นเครื่องมือที่ฉายให้เห็นภาพสังคมของยุคสมัยที่สะท้อนให้ได้รับรู้ถึงความรู้สึกนึกคิดของผู้คนที่มาต่อสิ่งต่าง ๆ จากการเข้าร่วมงานวรรณกรรมสัมพันธ์อาเซียนในครั้งนี้ เป็นการเปิดมุมมองความคิดใหม่ ๆ ให้กับข้าพเจ้า และทำให้ข้าพเจ้าได้มีโอกาสได้ฟัง การกล่าวปาฐกถาอันน่าประทับใจของนักเขียนจาก 10 ประเทศอย่างใกล้ชิด อีกทั้งได้อ่านหนังสือ “I was born to be yours” ซึ่งเป็นการนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับความรักในแง่มุมต่าง ๆ จากต่างวัฒนธรรมบนพื้นฐานเดียวกันคือความเป็นมนุษย์ เป็นการจุดประกายแรงบันดาลใจในการอ่านหนังสือมากขึ้น เพื่อที่จะเข้าใจคำว่า ความรัก อย่างแท้จริง

“ความรักคือพิษร้ายดั่งยาเสพติด” ข้าพเจ้ารู้สึกประทับใจและเห็นด้วยกับคำกล่าวของกวีท่านหนึ่งอย่างยิ่ง ทำให้ข้าพเจ้าคิดขึ้นได้ว่ามนุษย์จะอยู่ได้อย่างไรหากปราศจากความรัก แต่ความรักแบบไหนที่เรียกว่าเป็นความรักที่ดี ประโยคหนึ่งในหนังสือ “I was born to be yours” ที่กล่าวไว้ว่า *อย่าเก็บเอาไว้ทั้งสองอย่าง ถ้าคุณต้องการเพียงอย่างเดียว ของอย่างเดียวนั้นจะเต็มเต็มได้ดี แต่จะหายนะทันทีถ้ามีทั้งสอง... ทุกท่านเห็นด้วยกับคำกล่าวนี้หรือไม่คะ? ”*

พีบ้อมเป้ม (สุวิสา พิมพ์ทอง)

พีชด (กัญญารัตน์ จอมคำสิงห์)

“

ความรู้สึกที่ได้มีส่วนร่วมในงานวรรณกรรมสัมพันธ์อาเซียนครั้งนี้ ฉันรู้สึกดีใจเป็นอย่างมากที่ได้มีโอกาสเข้าร่วมงานดังกล่าว ได้พบ ได้เจอบุคคลต่าง ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับตัวหนังสือผู้อยู่ในแวดวงวรรณกรรม ได้ฟังทรรศนะและแรงบันดาลใจการเขียนเรื่องสั้นของนักเขียนไทยและต่างชาติ แรงบันดาลใจและทรรศนะของ *นักเขียนแต่ละท่านต่างมีความโดดเด่นแตกต่างกันออกไป ทำให้ฉันได้รับความรู้และมุมมองใหม่ ๆ จากเรื่องสั้นทุกเรื่อง*

นอกจากนี้ฉันประทับใจอย่างยิ่งที่มีโอกาสพบหนึ่งในนักเขียนในดวงใจ “ขมิยกร บางคมบาง” หรือ “ขมิยกร แสงกระจ่าง” ศิลปินแห่งชาติ เมื่อฉันเห็นท่านมาร่วมงานนี้ ฉันแทบจะกลั่นความรู้สึกดีใจไว้ไม่อยู่ *แม้ว่าจะเคยพบท่านมา 3-4 ครั้งแล้ว แต่ความดีใจในครั้งนั้น เหมือนกับได้พบเจอท่านครั้งแรกไม่มีเปลี่ยน* ”

เรื่องและภาพ

อาจารย์ภัทกร เขาวนวม
อาจารย์อุภาวักดิ์ นามศรีฤง
ว่าที่ร้อยตรีหญิงกนกชนก อุดมพล
นางสาวกัญญารัตน์ จอมคำสิงห์
นางสาววริศญา กวีนันท์
นางสาวสุณิสา พิมพ์ทอง

ภาพประกอบ (บางส่วน)

Facebook: Akungklong

ผลงาน-รางวัล อาจารย์และนักศึกษา

ผลงาน

ชื่อเรื่อง	ภาษาและวัฒนธรรมไทยสำหรับครู
ผู้แต่ง	สาขาวิชาภาษาไทย
ปีที่พิมพ์	2560
จำนวนหน้า	255 หน้า
ราคา	180 บาท

ชื่อเรื่อง	ศิลปะการพูด
ผู้แต่ง	สาขาวิชาภาษาไทย
ปีที่พิมพ์	2561
จำนวนหน้า	233 หน้า
ราคา	200 บาท

ชื่อเรื่อง	ขณะใจไหวรู้ลึก (กวีนิพนธ์)
ผู้แต่ง	นักศึกษาและคณาจารย์ สาขาวิชาภาษาไทย ครุศาสตร์
ปีที่พิมพ์	2562
จำนวนหน้า	167 หน้า
ราคา	120 บาท

รางวัล

นายปรณต พลประสิทธิ์

นักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทย คณะครุศาสตร์ ชั้นปีที่ 3

ได้รับรางวัลชนะเลิศเหรียญทอง อันดับ 1 งานเขียนประเภทร้อยแก้ว (เรื่องสั้น) ชื่อผลงาน "แดนสนทนา" โครงการถ่ายทอดงานศิลป์ ศิลปินแห่งชาติสัญจร ปี 2561
ผลงานผ่านเข้ารอบพิจารณาให้เผยแพร่ออนไลน์ ในรายการ "เขียนใหม่นายพี่" รายการที่ 3- "การปฏิวัติที่ห้าม 2019 edition" นิตานการเมือง "เมื่อแรกอกวิภณีสยาม" นามปากกา "ขอม ดุลง"

นางสาวมณัญชยา หนูช่วย

นักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทย คณะครุศาสตร์ ชั้นปีที่ 4

ได้รับรางวัลชมเชย การประกวดอ่านออกเสียงภาษาไทยระดับอุดมศึกษา ปี 2562 จัดโดย ภาควิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ร่วมกับ กองทุนหม่อมหลวงบุญเหลือ เทพยสุวรรณ

อาจารย์ปาสิตา พลประดับเพชร

อาจารย์สาขาวิชาภาษาไทย มรภ.บุรีรัมย์

ได้รับรางวัล รองชนะเลิศ "รางวัลพานแว่นฟ้า" (ประเภทกบทกวี) ประจำปี 2562 ผลงานเรื่อง "คนถางทิว"

ปริศนาพะหมี่

- “
- ท่าอะอะตึงตึงคลุ้มคลั่งบ้า (.....)
- ครั้นอิเหนา-จินตะหราได้ร่วมหอ (.....)
- ไต่วาทิตักกันไปไม่ถูกคอ (.....)
- เคยเคล้าคลอเคียงคู่ชีวิตดีตกพ (.....)
- มิได้ครองฟ้าเหลืองเหมือนอย่างพระ (.....)
- มูมานะไม่นอนใจไม่เสี่ยงหลบ (.....)
- พระพุทโธใหญ่ปกครองวัดพิงเคารพ (.....)
- ขอน้อมนบอัญชลีผู้มีคุณ ” (.....)

----คำตอบทั้ง 8 คำตอบ จะมีความสัมพันธ์กันทางใดทางหนึ่ง----

ปริศนาอักษรไขว้

แนวนอน

- 1 สถานที่สี่ข้าวเปลือกให้เป็นข้าวสารด้วยเครื่องจักร
- 4 ถิ่นถ้ำ ไม่เผอเรอ
- 8 เก็บหอมรอมริบ
- 9 สวย, นามอง
- 10 มีความทุกข์ยากลำบากเต็มที
- 12 ไม่พบ, เคลื่อนจากที่หมาย
- 14 ไม่จน, มีมาก, ได้มาก
- 15 รากขนาดเล็กจำนวนมากที่ออกจากโคนต้นและแผ่กระจาย
- 16 หักเลี้ยวกลับ
- 19 ยักษ์
- 20 ผลีอก, แดกออก
- 22 เค้าเงื่อนหรือเบาแสบ
- 23 ลวงให้หลงหรือให้เข้าใจผิด
- 24 เหมาะ, พอดี
- 25 หยอกเล่น
- 27 ตัวแสดงที่ทำให้คณะเป็นที่นิยม
- 28 คู่เข่าลงและยอตัวให้ท่อนแขนส่วนล่างราบอยู่กับพื้น
- 29 ม้า
- 30 รายการแสดงสินทรัพย์และหนี้สิน ณ วันใดวันหนึ่ง
- 31 ที่ปลูกข้าว
- 32 กำลั้ง
- 33 เรียกเหล็กแหลมสำหรับเขียนลงบนใบลาน

แนวตั้ง

- 1 ร้าให้, ร้ารำพัน
- 2 คอย
- 3 หลงเชื่อโดยไม่มีเหตุผล
- 4 ยักษ์, สูญเสียจนหมดเกลี้ยง
- 5 ผู้ไม่ตาย, เทวดา
- 6 ทาง, แนวทาง, แบบฉบับ
- 7 อาการที่เนื้ออูมหรือนูนขึ้นเพราะอักเสบหรือฟกช้ำ
- 9 ดำน้ำลงไปค้นหาของ, คลำหาของในน้ำ
- 11 กลั่น, ทน
- 13 ทำให้สุกโดยการผ่านน้ำ
- 15 ทรงผมผู้ชายที่ตัดข้างล่างสั้นข้างบนยาว
- 17 แดกหักเป็นชิ้นเล็กชิ้นน้อยได้ง่าย
- 18 พุดจาให้เจ็บใจ, ซับซ้อนซ่อนเงื่อน
- 21 เทพวัตถุแข็งจากอวกาศตกลงมาสู่ผิวโลก ภาษาบาลีใช้ว่า อุกกาปาด
- 22 เครื่องพยุงตัวเมื่อโดดจากที่สูง
- 25 แม่ (ข.)
- 26 เวลาพระฉันกลางวัน
- 28 0.91 เมตร

1	2	3			4	5		6		7
8				9						
		10	11							
12	13									
14				15		17			18	
16				19			20			21
		22						23		
	24						25			
26		27				28				
29				30					31	
		32				33				

ภาษาไทย

ภาษาไทย

• เสน่ห์ภาษาไทย สีสันอันได้ • รักขไทยรู้ถิ่น • อ่านหนังสือเล่มนี้เถอะที่รัก • ถังเหล็ก (ภาษาไทย) • โยภาษากับวีฟาร์ • คุยไอชีกัดกับพี่ ส.
เมิลเซมร์ • คิดแตกฟอง • วรรณกรรมร่วมสมัย • เว่าพื่นฮีสาน • นามลักษณ์ • ถิ่นนี้มีตำนาน
บอกเล่าประสบการณ์ฝึกสอน • หนูเมษาที่บ้านมานี • สมีครเล่นเป็นนักเขียน • บทความวิชาการ • บรรณนิทัศน์ • กิจกรรม โครงการภาษาไทย • ภา(หรร)ษา

จัดทำโดย สาขาวิชาภาษาไทย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์